

बैंकिङ क्षेत्रमा औसत ३ दशमलव ३४ प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय

सुरेश राउत काठमाडौं, साउन २८

बैंकिङ क्षेत्रमा औसतमा ३ दशमलव ३४ प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय देखिएको छ । नेपाल राष्ट्र बैंकको बैंक तथा फाइनेन्स कम्पनीहरूको निक्षेप तथा कर्जा प्रवाहसम्बन्धी पछिल्लो प्रतिवेदनअनुसार बैंकिङ क्षेत्रको कुल कर्जा रकम ४८ खर्ब ५५ अर्ब ४२ करोड १० लाख स्वैयं पुग्दा औसतमा तीन दशमलव ३४ प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय देखिएको हो । यस अवधिमा सञ्चालनमा रहेका २१ वटा वाणिज्य बैंक (लक्ष्मी र सनराइज बैंक मर्ज भई एकीकृत कारोबार सुरु गर्नुअघि), क्षेत्रीय र राष्ट्रियस्तरका समेत गरी १७ वटा विकास बैंक र १७ वटा फाइनेन्स कम्पनीहरूको कुल निक्षेप रकम भने ५५ खर्ब ६९ अर्ब ६० करोड १० लाख स्वैयं पुगेको छ । यस अवधिमा बैंक तथा फाइनेन्स कम्पनीहरूको कुल निक्षेप तथा कर्जा खाता संख्या भने क्रमशः पाँच करोड छ लाख ६६ हजार दुई सय पाँच र १८ लाख ५५ हजार सात सय ८० रहेको छ । राष्ट्र बैंकका अनुसार वाणिज्य बैंकहरूले मात्र भने आर्थिक वर्ष २०७९/०८०को जेट मसान्तसम्ममा ४९ खर्ब १० अर्ब ४३ करोड ४० लाख स्वैयं निक्षेप संकलन गरी

विवरण	वाणिज्य	विकास बैंक	फाइनेन्स	कुल
निक्षेप खाता (संख्यामा)	४३५४६०३९	६३४७९०	७७४३६६	५०६६६२०५
कर्जा खाता (संख्यामा)	१५२७३५३	२८६८३४	४१५९३	१८५५७८०
निक्षेप (रु. १० लाखमा)	४९१०४३४	५४९४९३	१०८७५३	५५६८६०९
कर्जा (रु. १० लाखमा)	४२९७८३२	४६५२५८	९२३३९	४८५५४२९

(स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक)

४२ खर्ब ९७ अर्ब ८३ करोड २० लाख स्वैयं कर्जा प्रवाह गर्दा औसतमा तीन दशमलव २३ प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय देखिएको छ । यस अवधिमा वाणिज्य बैंकहरूको कुल निक्षेप तथा कर्जा खाता संख्या भने क्रमशः चार करोड ३५ लाख ४६ हजार ३९ र १५ लाख २७ जार तीन सय ३५ पुगेको राष्ट्र बैंकको भनाइ छ ।

आव २०७९/०८०को जेट मसान्तसम्ममा विकास बैंकहरूमा भने औसतमा ३ दशमलव ४ प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय देखिएको छ । यस अवधिमा विकास बैंकहरूले पाँच खर्ब ४९ अर्ब ४९ करोड ३० लाख स्वैयं निक्षेप संकलन गरी चार खर्ब ६५ अर्ब २५ करोड ८० लाख स्वैयं कर्जा प्रवाह गर्दा उक्त अनुपातमा कर्जा निष्क्रिय देखिएको राष्ट्र बैंकको भनाइ छ । विकास बैंकहरूमा कुल निक्षेप तथा कर्जा खाता संख्या भने पछिल्लो अवधिमा ६३ लाख ४५ हजार सात सय ९० र दुई लाख ८६ हजार आठ सय ३४ पुगेको राष्ट्र

बैंकको भनाइ छ । फाइनेन्स कम्पनीहरूमा भने औसत निष्क्रिय कर्जा ८ दशमलव १९ प्रतिशत रहेको छ । राष्ट्र बैंकका अनुसार फाइनेन्स कम्पनीहरूले आव २०७९/०८०मा कुल एक खर्ब आठ अर्ब ७५ करोड ३० लाख स्वैयं निक्षेप संकलन गरी ९२ अर्ब ३३ करोड १० लाख स्वैयं कर्जा प्रवाह गर्दा उक्त अनुपातको कर्जा निष्क्रिय देखिएको हो । यस अवधिमा फाइनेन्स कम्पनीहरूमा कायम रहेको कुल निक्षेप तथा कर्जा खाता संख्या भने क्रमशः सात लाख ७४ हजार तीन सय ७६ र ४९ हजार पाँच सय ९३ रहेको छ ।

राष्ट्र बैंकका अनुसार यस अवधिमा बैंक तथा फाइनेन्स कम्पनीहरूको कुल शाखा संख्या भने छ हजार चार सय ३२ पुगेको छ । जसमध्ये वाणिज्य बैंकहरूको पाँच हजार १५, विकास बैंकहरूको एक हजार एक सय ३० र फाइनेन्स कम्पनीहरूको दुई सय ८७ वटा शाखाहरू सञ्चालनमा रहेका छन् ।

बैंकका सीईओलाई अर्थमन्त्रीको प्रश्न 'कर्जाको माग किन बढेन ?'

काठमाडौं, साउन २८ । अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महतले अहिले बैंकिङ प्रणालीमा देखिएका समस्याबारे बैंकरहरूसँग जानकारी लिएका छन् ।

अर्थमन्त्री महतले आइतबार वाणिज्य बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत (सीईओ) हरूलाई अर्थमन्त्रालयमा छलफलका लागि बोलाएर समग्र बैंकिङ प्रणालीमा देखिएको समस्या र अहिले तरलता सहज हुँदा पनि कर्जाको माग बढ्न नसक्नुका कारणबारे जानकारी लिएका हुन् ।

'बैंक वित्तीय संस्थामा कर्जाको माग के कारणले बढ्न सकेन?', अर्थमन्त्री महतले प्रश्न गर्दै भने, 'अर्थतन्त्र चलायमान बनाउन बैंकिङ क्षेत्रले कसरी सहयोग गर्न सक्छ ? र यसका लागि नेपाल राष्ट्र बैंक र सरकारले के गरिदिनुपर्ने हो ?' बैंकहरूको कर्जा असुली गर्न समस्या भएको र खराब कर्जाको अवस्था बढेकोबारे

पनि अर्थमन्त्री महतले चासो देखाए ।

सो अवसरमा नेपाल बैंकर्स संघका अध्यक्ष सुनील केसीले अहिले निजी क्षेत्रसहित बैंकिङ क्षेत्रको पनि मनोबल खस्केको बताए । उनले एफपिओको कर लाग्नेगरी बजेटमा भएको व्यवस्थाले बैंकहरूलाई समस्या परेको बताए । साउन लागेपछि स्थानीय तहको पैसा फिर्ता गएको र बैंक वित्तीय संस्था कतिबहुन डेड खर्ब निक्षेप घटिसकेको उनले बताए । उनले स्थानीय तहको पैसा बैंकमा निक्षेपको रूपमा राख्न पाउनुपर्ने माग समेत गरे ।

अध्यक्ष केसीले अहिले ब्याजदर घट्ने क्रममा रहेको, कर्जाको माग घट्नेगरी प्रिमियम दर घट्ने र आधारदर घट्ने क्रममा रहेको कर्जाको ब्याजदर एकल अंकमा फर्ने अवस्था रहेको बताए । सरकारले निर्माण क्षेत्रलाई गर्नुपर्ने भुक्तानी

बाँकी पृष्ठ २ मा

नेताको नेतृत्व खोइ ?

भर्खर सार्वजनिक भएको एक समाचारअनुसार हिन्दु राष्ट्र र राजतन्त्रको पक्षधर राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)मा एक 'गुट' पूर्वप्रधानमन्त्री लोकेन्द्रबहादुर चन्दको निवासमा अलग्गै बैठक बसेको छ । यसलाई एक सामान्य घटनाको रूपमा लिन नसकिने होइन । तर, हिन्दु राष्ट्र र राजतन्त्र समेत फर्कन सक्ने प्रबल सम्भावना छ भन्ने हल्ला चलिरहेको समयमा भएको यो बैठक पार्टीको लागि शुभसंकेत पक्कै होइन । पार्टीमा वरिष्ठ दर्जाका पर्ने नेताहरू नै यसरी बहकिपर जाने स्थितिसम्म आउन दिनुमा पार्टीसभापतिकै कमजोरी मान्नुपर्ने हुन्छ ।

एक सक्षम नेतामा नभई नहुने गुणमध्ये पर्नेमा एक-आपसमा खुला संवादको वातावरण निर्माण गर्ने कुशलता, अरूलाई प्रभाव पार्ने, यकिन दिलाउने र प्रेरणा दिने कला, आफ्नो स्वार्थलाई समेत दाउमा राखेर खतरा मोल्न सक्ने सामर्थ्य आदि पर्छन् । यीबाहेक बहुमत निर्णयको हतियार त हरेक पार्टीप्रमुखसँग हुने नै भयो ।

२०४६ सालमा मुलुकमा बहुदलीय प्रजातन्त्रिक व्यवस्था भित्रिसकेपछि नेपालको प्रायः सबै पार्टीहरूले गुटको राजनीति खेप्दै आएका छन् । गुटबन्दी भनेको हरेक सानाठूला संघसंस्था र राजनीतिक पार्टीहरूमा निरन्तर भइरहने एक सामान्य समस्या हो । विश्वभर सधैं भइरहने यो सामान्य समस्यालाई संयमित भएर दबाउने वा नियमन गर्ने वा नियन्त्रणमा राख्ने काम र कर्तव्य संस्थाका प्रमुख वा पार्टीका सभापतिको हुन्छ । गुटको समस्यालाई विचारको वादविवाद

र सैद्धान्तिक छलफलमा परिणत गर्न पार्टी सभापतिले संवेदनशील भएर कोमलतापूर्वक सन्हालन सक्नु पर्छ ।

देशमा लोकतान्त्रिक माहोल नै बिगारेर समृद्धिको बाटोमा जान खोजेको राष्ट्रलाई अवरोध सिर्जना गर्ने काम ४६ सालपछिको नेपाली कांग्रेसभित्र सुरु भएको गुटबन्दीले गर्थ्यो । गुटबन्दीलाई पार्टी नेतृत्वले सन्हालन सकेन । गणेशमान, कृष्णप्रसाद र गिरिजाप्रसाद तीनै जना नेताले गुटबन्दीलाई न्यून गर्ने बाटोमा नहिँडीकन त्यसको ठीक उल्टो आ-आफ्नै स्वार्थमा राष्ट्रिय स्वार्थलाई ओभरलेप गरेर देशको सबैभन्दा

नेतृत्वको केही अत्यन्त महत्वपूर्ण विशेषताहरू केपी ओलीमा कमी भएकाले हो । नेतृत्वको एक सरल र आधारभूत सिद्धान्त अपनाएर आफ्ना दुई जना सहकर्मी प्रचण्ड र माधवकुमार नेपाललाई मात्र प्रफुल्ल चित्तमा राखेर प्रसन्न तुल्याई राख्न सकेको भए सायद नेपालको राजनीति नै नयाँ मोडमा जान्थ्यो र उनी एक सफल राजनेता हुन सक्थे ।

भूमिगत माओवादी पार्टी शान्तिपूर्ण राजनीतिमा प्रवेश गरेपछि पार्टीभित्रको गुटबन्दी रोक्ने काममा प्रचण्डको नेतृत्व पनि असफल भयो । पार्टी टुक्रियो । विभिन्न राजनीतिक विचारधाराहरूसँग जोडेर विश्व राजनीति, एसियाको भूराजनीति, मुलुकको ऐतिहासिक, धार्मिक, सांस्कृतिक धरातलीय यथार्थलाई समेटेर आफूनुको वरिष्ठ नेताहरूलाई पार्टीप्रमुख प्रचण्डले राम्रोसँग यकिन दिलाउन नसकेर पार्टी टुक्रन पुगेको हो । १५ वर्षपहिले जनतालाई विश्वास दिलाएर प्रधानमन्त्री बन्न सफल प्रचण्डले पार्टीभित्र संवाद, छलफल, वादविवाद गरेर राजनीतिक इश्यु वा पार्टी व्यवस्थापनको कामकुरोमा आफ्नै मातहतका नेताहरूलाई चित्त बुझाउन असफल भए । उनी अहिले सरकारप्रमुख भएर देश हाँकेको सात महिना भयो । गम्भीर प्रकृतिको नभए पनि पार्टीभित्र गुटबन्दी केही मात्रामा रहरहेको गत केन्द्रीय समितिको बैठकमा प्रस्ट देखियो । अहिलेको घडीमा पनि पार्टीप्रमुखको हैसियतले नभई नहुने केही नेतृत्वको औजार प्रयोग गर्न आँट गरेनन् भने

फरक मत

दूलेको पार्टीले गुटबन्दीको राजनीतिलाई श्रेय दियो । पार्टी दुई टुक्रा भयो । पार्टी फुटेको पाँच वर्षपछि फेरि एकता भयो । पार्टी एकतापछिका सबै सभापतिमा पनि पर्याप्त मात्रामा नेतृत्वको गुण नभएको कारणले आजसम्म पनि नेपाली कांग्रेसमा गुटबन्दीको संस्कार कायमै छ । मधेशी पार्टीहरूमा पनि प्रमुखहरूको नेतृत्व क्षमता अब्बल दर्जाको नभएकै कारणले पार्टी टुक्रने र गुटबन्दीको राजनीति हाबी भइरहेका छन् ।

दुई शीर्ष नेता केपी ओली र प्रचण्ड मिलेर बनाएको विशाल पार्टी नेपाली कम्युनिस्ट पार्टीको शक्तिशाली सभापति तथा संसदमा दुई तिहाई सांसदको बहुमत भएको प्रधानमन्त्री हुँदा पनि पार्टी टुक्रन पुग्यो । योभन्दा ठूलो असफल नेतृत्वको उदाहरण अरु कहाँ होला ? यो विडम्बनाको प्रमुख कारण पनि

बाँकी पृष्ठ २ मा

घोराही सिमेन्टको सेयरमा पहिलो दिन नै नकारात्मक सर्किट

आर्थिक संवाददाता काठमाडौं, साउन २८

सेयरबजार आइतबार पनि बढेर बन्द भएको छ । कारोबार खुलेको केही समयपछि बढ्न थालेको बजार बन्द हुँदा १४ दशमलव ८१ अंकले बढेर दुई हजार ८० विन्दु पुगेको छ । मौद्रिक नीतिपछि लगातार घटेको बजार बुधबारयता बढ्नुले अब बजारले बढ्दो लय समाउने लगानीकर्ताले विश्लेषण गर्न थालेका छन् ।

मौद्रिक नीतिले बजारमैत्री व्यवहार नगरे पनि सूचीकृत कम्पनीहरूले गत आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरण सार्वजनिक गरेका र अब लामांश सिजन आउने भएकाले बजारमा माग पक्ष बलियो हुँदै जाने विश्लेषण लगानीकर्ताको छ । यहीकारण बजार बढ्ने अनुमान गरिएको छ । तर धेरै बैंक तथा वित्तीय संस्था यसवर्ष लामांश वितरण गर्न सक्ने स्थितिमा छैनन् । यसले गर्दा बजारमा ठूलो वृद्धि आउने सम्भावना कम रहेको विश्लेषकहरू बताउँछन् ।

केही वाणिज्य बैंकहरूले सेयर कर्जामा नयाँ स्किम घोषणा गरेका छन् । यसको असर पनि बजारमा पर्ने देखिन्छ । अहिले बैंकहरूमा

कर्जाको माग खासै नबढेकाले भदौमा ब्याजदर घटाउने सम्भावना पनि देखिन्छ । ब्याजदर घट्यो भने बजारमा

सकारात्मक असर पाउँछ । आइतबार कारोबारमा आएका दुई सय २५ कम्पनीमध्ये एक सय दुई कम्पनीको सेयरमूल्य बढ्दा जबरामा वृद्धि देखिएको छ । एक सय १८ कम्पनीको सेयरमूल्य घट्दा पाँच कम्पनीको स्थिर रहेको छ । बजार बढेसँगै तीन करोड एक लाख रुपैयाँ बराबरको ९७

लाख १८ हजार किता सेयर किनबेच भएको छ । नेपाल इन्भेस्टमेन्ट कम्पनीको ५८ करोड रुपैयाँ भन्दा बढीको संस्थापक सेयर बिक्री भएपछि कारोबार रम बढेको हो । लगानीकर्ताको सम्पत्ति ५५ अर्ब रुपैयाँले बढेको छ । बजार पुँजीकरण ३१ खर्ब १६ अर्ब रुपैयाँ पुगेको छ । बैंकिङ समूहमा आएको वृद्धिले बजार बढाएको देखिन्छ । बैंकिङ समूह एक दशमलव ०७ प्रतिशतले बढेको छ । त्यसपछि निर्वाचन बीमा समूह पनि दुई दशमलव २१ प्रतिशत बढेको छ । होटल तथा प्रशोधन समूह एक दशमलव ८७ प्रतिशत,

बाँकी पृष्ठ २ मा

सहकारी डुबाउने पाठकलाई माओवादीको सरकारी नियुक्ति, कांग्रेसीको संरक्षण

काठमाडौं । ललितपुरको साभामा भवनामा रहेको गतिशील बचत तथा ऋण सहकारीमा करिब दुई अर्ब रुपैयाँ हिनामिना गरेको आरोप लागेका राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकका अध्यक्ष डा. बलराम पाठकलाई माओवादीले गरेको नियुक्तिमा कांग्रेसी अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महतले समेत संरक्षण गरेको पाइएको छ ।

सुशासनको कुरा गर्दै जनस्तरमा प्रचारप्रसार गरेको माओवादीका तत्कालीन अर्थमन्त्री जनार्दन शर्माले सहकारीमा जनताको करिब दुई अर्ब रुपैयाँ दुरुपयोगमा

बाँकी पृष्ठ २ मा

इ-पेपर हेर्नको लागि

भारत र अमेरिका बने नेपालको प्रमुख निर्यात व्यापार साझेदार

प्रदीप राउत काठमाडौं, साउन २८

नेपालको प्रमुख निर्यात व्यापार साझेदारी मुलुकमा भारत र अमेरिका बन्न पुगेका छन् । गत आर्थिक वर्षमा नेपालले प्रमुख निर्यात व्यापार साझेदारीको रूपमा रहेको भारत र अमेरिकालाई मात्र सवा खर्ब रुपैयाँभन्दा बढीको निर्यात व्यापार गरेसँगै ती मुलुक प्रमुख निर्यात व्यापार साझेदारी मुलुक बन्न पुगेका हुन् ।

व्यापार तथा निकासी प्रवर्द्धन केन्द्रका अनुसार गत आर्थिक वर्षमा नेपालले भारत र अमेरिकामा क्रमशः एक खर्ब ८३ अर्ब रुपैयाँ र १९ अर्ब ५७ करोड रुपैयाँबराबरको निर्यात व्यापार गरेको छ । भारत र अमेरिकापछि जर्मनी, बेलायत, टर्की, फ्रान्स, क्यानडा लगायतका दर्जनभन्दा बढी मुलुकसँग नेपालले निर्यात व्यापार गरेको छ । यस्तै सिमाना जोडिएको भारतपछिको अर्को मुलुक चीन भने नेपालसँगको निर्यात व्यापारको क्रममा आठौँ स्थानमा छ । गत आर्थिक वर्षमा नेपालले जर्मनीसँग चार अर्ब

३५ करोड रुपैयाँ, बेलायतसँग तीन अर्ब ३३ करोड रुपैयाँ, टर्कीसँग दुई अर्ब १५ करोड रुपैयाँ, फ्रान्ससँग एक अर्ब ८३ करोड रुपैयाँ, चीनसँग एक अर्ब ७६ करोड रुपैयाँ र अष्ट्रेलियासँग एक अर्ब ६९ करोड रुपैयाँबराबरको निर्यात व्यापार गरेको छ । नेपालबाट प्रमुख निर्यात व्यापार साझेदारी मुलुकहरूमा पाम आयात, यार्न, ऊनी गलैँचा, फलाम र स्टीलका उत्पादन, सोयाबिन तेल, अलैँची, तयारी पोशाक तथा एक्ससेसिज, जुट र जुटका उत्पादन, जुस र ऊनी फेल्टका सामानहरू ठूलो परिमाणमा निर्यात भएको हो । त्यस्तै, नेपालसँगको आयात व्यापारमा प्रमुख साझेदार मुलुकको रूपमा भारत, चीन, इन्डोनेसिया, संयुक्त अरब

सामग्री, अन्न, यातायात साधन, औषधि, सुन, मल, दूरसञ्चार उपकरणलगायतका सामग्रीहरू रहेका छन् । उच्च आयात र न्यून निर्यातका कारण नेपालको व्यापारघाटा भने ठूलो छ । यद्यपि नेपालसँगको निर्यात व्यापारमा प्रमुख साझेदारको रूपमा देखा परेको भारत र अमेरिकाले नेपालको व्यापार तुलना गर्दा भने क्रमशः घाटा र नाफा रहेको देखिन्छ । समीक्षा अवधिमा नेपालको भारतसँग नौ खर्ब २१ अर्बले व्यापारघाटा छ भने अमेरिकाले १४ करोड ६५ लाख रुपैयाँले व्यापार नाफा छ । केन्द्रका सूचना अधिकारी रविन्द्र दुवडीका अनुसार भारतसँगको व्यापारघाटा देखिनुमा भने उच्च आयात हो । उनका अनुसार ठूलो परिमाणमा पेट्रोलियम पदार्थ तथा मेसिनरी सामग्री र पार्ट्स भारतबाट आयात हुने हुँदा नेपालको भारतसँग व्यापारघाटा उच्च देखिएको हो । अमेरिकाले नेपालको व्यापार भने केही हदसम्म नाफामूलक देखिनुमा भने अमेरिकाले दिँदै आएको भन्सार छुट व्यवस्थाले

बाँकी पृष्ठ २ मा

सम्पादकीय

नागरिकको मुद्दा तिरस्कृत
हुँदै गएको संसद्

अबको एक महिनापछि नवौँ संविधान दिवस मनाइँदैछ । जनताले निर्वाचित गरेको संविधानसभाले घोषणा गरेको नयाँ संविधानले एक दशक पूरा गर्न लागेको अवस्था हो यो । आउँदो असोजमा यो संविधान लागू भएको आठ वर्ष पूरा हुन्छ । गणतान्त्रिक अभ्यासका लागि यो समय थोरै होइन । कम्तीमा यो व्यवस्था चलाका लागि आवश्यक संयन्त्रहरू निर्माण हुन यति समय पर्याप्त नै हो, यदि नेतृत्वमा इमान्दार हुन्थ्यो भने । तर नेतृत्वको कमजोरी र अहमताका कारण संसद्का दिनहरू खेर गइरहेको देखिन थालेका छन् । संविधानबमोजिम भएको पहिलो निर्वाचनबाट गठित प्रतिनिधिसभा देशका लागि पछिल्लो कालखण्डको ऐतिहासिक थियो । कुनै एउटा दलले करिब दुई तिहाइको मत पाएको थियो । त्यो कार्यकालमा कानून निर्माणमा धेरै सजिलो हुनुपर्नेमा त्यसो हुन पाएन । त्यसले करिब सयवटा मात्रै कानून बनाएको पाइयो । त्यसको कार्यकाल सकिएर अर्को आएको संसद्को यतिबेला आठौँ महिना बितिसकेको छ । यसले त्यतिबेलासम्म एउटा मात्रै कानून बनाएको छ । यो भनेको संसद्का अमूल्य दिनहरू त्यसै बित्दैछन् ।

देशमा संविधान कार्यान्वयनका लागि तत्काल दुई सय वटा कानूनको आवश्यकता पर्दोरहेछ । दुई महिनाअघि गरिएको एउटा अध्ययनले यो अवस्था देखाएको हो । राष्ट्रियसभाको विधायन व्यवस्थापन समितिको संविधानअनुसार बन्न बाँकी कानूनको अध्ययन प्रतिवेदन-२०८० ले यो कुरा आँल्याएको हो । समितिको प्रतिवेदनअनुसार संविधानका प्रावधानहरू कार्यान्वयनका लागि १८० वटा कानून तत्काल बनाउनुपर्ने थियो । २०७४ मंसिरको आम चुनावबाट चुनिएको संसदले १०२ वटा मात्रै कानून बनाउन सकेको थियो । संसद्को त्यो कार्यकालमा संसद्को दुईपटक विघटन र करिब एक वर्ष निरन्तर संसद् अवरोधमा परेको थियो । यसकारण पनि दुईतिहाइको त्यो जनमत एक प्रकारले खेर नै गएको अवस्था मानिन्छ । दोस्रो आमनिर्वाचन २०७९ जो गएको मंसिरमा सम्पन्न भएको थियो, यसको कार्यकाल आठौँ महिनामा चलिरहेँदा जम्माजम्मी एउटा मात्रै कानून बन्थ्यो त्यो पनि संविधान कार्यान्वयनभन्दा भिन्न खालको थियो । यो कानून मिटरब्याजसँग सम्बन्धित थियो । यद्यपि यो पनि चाहिने नै कानून थियो । बितेको लामोसमय पीडित जनता सडकमा उत्रिएपछि सरकारले यो कानून ल्याएको हो । यो संघीयता कार्यान्वयनमा नभइनुअन्तर्गत चाहिँ पर्दैन । यो कानून पनि अवरोधकै बीच मौका हेरेर प्रस्ताव भएको थियो ।

दोस्रो आमनिर्वाचनपछिको चहिरहेको अधिवेशन दोस्रो हो । यो अधिवेशन वैशाख २५ देखि प्रारम्भ भएको थियो । त्यसयता यो अधिवेशनका बैठकहरू पाँचपटक बहिष्कारमा परिसकेका छन् । चलिरहेको साउन महिना त पुरै बहिष्कारमा अर्थात् अवरोधमा परेको देखियो । कतिसम्म भने यो महिनासम्म आइपुग्दा देश महामारीग्रस्त भएको छ । मान्छेका लागि डेंगु र पशुका लागि लम्पी स्किनको महामारी व्याप्त छ । गरिब किसानहरूले यो महामारीबाट करिब एक खर्ब रूपैयाँ बराबरको क्षति व्यहोरेको तथ्याङ्क सार्वजनिक भएका छन् । त्यसका बारे संसद्मा एकशब्द बोल्न पाइएको छैन । संसद् नचल्दा सबैभन्दा बढी सरकारलाई सजिलो हुन्छ । उसमाथि न कसैले प्रश्न गर्छन् न जवाफ दिनुपर्छ । यो स्थिति उरलाग्दो हो । संसद्को अवरोध नागरिकका भन्दा नेतृत्वको सरोकारमा बढी चल्ने गरेको देखिएको छ । किसानले एक खर्ब गुमाउँदा तिनलाई राहत मागिएर संसद् अवरोध गरिएको थियो भने यसले नागरिकप्रतिको जवाफेही बुझाउने थियो । त्यसो हुन पाएको छैन । अब यस्तो नहोस् भन्ने कामना गरौँ ।

ललिता निवास जग्गा प्रकरणको : चर्चा र यथार्थ

केशवकुमार श्रेष्ठ

ललिता निवास मुद्दामा विगतदेखि हालसम्म महान्यायाधिवक्ता, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, सरकारी वकिलको कार्यालय र सरकारी वकिललगत्तै तत्कालीन सर्वोच्च अदालतका प्रधानन्यायाधीश तथा न्यायाधीशहरूको फैसला र आदेशको पनि अध्ययन र अनुसन्धान हुन जरूरी देखिन्छ । अन्यथा वास्तवमा कारबाही गर्नुपर्ने ठाउँमा सरकार पुग्ने र कारबाही गर्न नसक्नेजस्ता कुराले यस्ता किसिमका अपराध न त सरकारबाट न त न्यायपालिकाबाट न त कुनै आधिकारिक निकाय अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, अपराध अनुसन्धान ब्युरोबाटै पनि गहिराइमा पुगेर अनुसन्धान नगरिनु, कारबाही नगरिनु, नहुनु अपराध भागिँदै जानु सौँचै भन्ने हो शंकाको विषय बनेको छ ।

बालुवाटार ललिता निवास १४३ रोपनी जग्गा प्रकरण नयाँ होइन र यसको अनुसन्धान हालै मात्र भएको पनि होइन । जुन बेला राज्य यस इस्सु अर्थात् यो विषयमा प्रवेश गर्‍यो, त्यसबेला यसलाई निरन्तरता दिनु वा दुःख्याइनु पर्‍यो । यस विषयलाई अनुसन्धान गरी समयमा नै नदुःख्याइनुले कानूनमा भएको हदम्यादको व्यवस्थामाथि नै औचित्यको प्रश्न उठ्न सक्ने देखिन्छ । तर यसो नभएर निहित स्वार्थ, नीतिगत स्वार्थ, कुनै खास व्यक्तिको स्वार्थको कारण उक्त विषयलाई दुःख्याइनु पुग्नुपर्ने हुन्छ भन्ने आम जनमानसमा महसुस हुन पुगेको छ । यो त केवल द्याड्गो उटाएर हात्ती तर्साउनेजस्तो देखिन आएको छ । किनभने जो व्यक्ति, दल वा दलको प्रधानमन्त्री सत्ता वा शक्तिमा छ, त्यसबेला राज्यको कुनै संयन्त्रले उक्त सत्ताधारी पक्षलाई काहीकतैबाट अल्पमतमा पुऱ्याउने वा असहयोग गर्ने अवस्था आएमा अर्थात् देखेमा त्यो ललिता निवासको फाइल खोलेर तर्साउने काम भइरहेको छ । यस ललिता निवास

काण्डमा सरकार वा सत्तामा रहेको बेलामा कुनै व्यक्ति पनि अछुतो रहन नसकेको अवस्था छ । कतिपय त नीतिगत निर्णय भएका छन् भने कतिपय बाध्यात्मक निर्णय छन् भने कतिपय बदलनियतपूर्वक निर्णयहरू रहेको पाइन्छ वा देखिन्छ । तसर्थ यस विषयमा कसले छानबिन गर्ने हो कुन निकायले यसलाई अन्तिम दुःख्याइ पुऱ्याउने हो त्यो अन्योल नै छ । हाल आएर यस विषयमा केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरोले यसको अनुसन्धान गरिरहेको छ । मुख्यरूपमा यस ललिता निवास काण्डलाई सरकारी जग्गा संगठितरूपमा सरकारी छाप तथा दस्तखत कित्ते गरी व्यक्तिको नाममा हक हस्तान्तरण गर्ने कसुर गरेको भन्ने रहेको छ । केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरोको काम, कर्तव्य र अधिकार, उद्देश्य नै अपराध अनुसन्धानलाई नियमित र गतिशील गर्नु, अपराधी पत्ता लगाउनु आदि नै हो । यद्यपि, एउटै विषयलाई कहाँ कति पटक कुनकुन निकायले अनुसन्धान गर्ने, मुद्दा चलाउने, कारबाही गर्ने त्यसको त निष्कर्ष हुनुपर्छ । बारम्बार एकै प्रकृतिको विषयलाई लिएर कहिले कुन निकायले त कहिले कुन निकायले अनुसन्धान गर्नाले र केही नीतिगत र केही निहित स्वार्थले गरेको अनुसन्धानले केही समय त वाहवाही कमाउला तर वास्तविक सतहसम्म पुगेपछि र अनुसन्धानको कुरा फेरि पनि दुःख्याइनु नपुग्दा कतै राज्य वा राज्य संयन्त्र नै फेल हुने त होइन ? र सरकार वा राज्य संयन्त्रप्रति आम जनताको विश्वास गुम्ने त होइन ? जसरी कानुनी राज्यमा न्याय पाउँछ भनेर भनिरहेँदा सर्वसाधारण जनताले समयमा न्याय नपाउँदा जनाताले भन्न थालिसकेका छन् कि न्याय मरेका राज्य वा न्याय मरेको मेरो देश ।

राज्यले अख्तियारी गरेको सार्वजनिक पद धारण गरेको व्यक्तिले भ्रष्टाचार गरी अख्तियारको दुरुपयोग गरेको सम्बन्धमा अनुसन्धानको जिम्मा पाउने सबैभन्दा ठूलो निकाय अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नै हो । अख्तियार अनुसन्धान आयोगले ललिता निवास काण्डमा उसले अनुसन्धानको लागि हात हाले वा सुरुवात गरेर दुःख्याएपछि यो फेरि नबुँध्नुपर्‍यो । यदि अख्तियारले भ्रष्टाचारजन्य कसुरमा मात्रै अनुसन्धान गरेको थियो भने त्यसबेला राज्यले संगठित अपराध वा सरकारी कागजात, सरकारी छाप, दस्तखत कित्तेका सम्बन्धमा अख्तियारवाला निकायलाई अनुसन्धान गर्न दिइसक्नुपर्‍यो । हास्रो संविधान र कानुनी सिद्धान्तअनुस्र्म कुनै पनि नागरिकउपर एउटै अपराधमा पटकपटक विभिन्न निकायमा फरकफरक किसिमले मुद्दा चलाइने छैन र

हुँदैन । अर्थात् एउटै विषयमा दोहोरो मुद्दा लगाइने छैन भन्ने विषयलाई विचारै नगरी यसअघि नै अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले अनुसन्धान पूरा गरी विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गरी मुद्दा विचाराधीन रहेको र बाँकी कुरामा अनुसन्धान गर्नुपर्ने र मुद्दा चलाउन नपर्ने भनी सरकारी वकिल, महान्यायाधिवक्ता कार्यालयले निर्णय गरिसकेको त्यसमा पनि सरकारी छाप, दस्तखत कित्तेमा अनुसन्धानको अधिकार केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरोको नभई सम्बन्धित जिल्ला प्रहरी कार्यालयलाई हुने कानुनी व्यवस्था समेतलाई विचार गरिएको देखिएन । यद्यपि हाल आएर यो विषयमा अनुसन्धान गर्नु, केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरोले यसलाई अगाडि बढाउनु कति ठीक हो ? त्यो विचारेणीय छ । तर यस समयमा अनुसन्धान गर्नुचाहिँ हाल सत्ताधारी शक्ति वा केही अदृश्य शक्तिको हात नभएको भन्नचाहिँ पक्कै पनि सकिन्छ ।

बालकृष्ण न्यौपानेलागतले सर्वोच्चमा दायर गरेको रिटहरू र त्यसमा लिएका मागदावी यथावत् विचारेणीय अवस्थामा छन् वा खारेज भइसकेको त्यस विषयमा काहीँ कतै चासोको विषय छैन । तर जे होस् योगराज पौडेलको हकमा सिर्जनासिन्धुविरुद्ध गृह मन्त्रालय, सिंहदरबार काठमाडौँ समेत (०८०-६४००१५) लाई विपक्षी बनाएर दायर गर्नुभएको बन्दीप्रत्यक्षीकरणको रिट निवेदनमा हाल आएर माननीय न्यायाधीश अनिल सिन्हा र माननीय न्यायाधीश कुमार बुडालको संयुक्त इजलासले यो आदेश भयो वास्तवमा यसको सम्मान गर्नु र कार्यान्वयन गर्नुको विफलता छैन । हुन पनि हो टिप्पणी उठाउने टिप्पणी फरवार्ड गर्ने, कानुनी प्रक्रिया उठान गर्ने, जग्गाको नाप नक्सा गर्ने, जग्गा किनेर आफ्नो नाउँमा जग्गा राख्ने, जग्गा खरिद बिक्री गर्ने, माथि कारबाही हुने त्यो पनि अनुसन्धानकै क्रममा हिरासतमा राखिने जसलाई कानुनले अख्तियारी दिएको छ । निजप्रति अनुसन्धान केन्द्रित नै छ । नेपाल सरकार मन्त्रपरिषद्को निर्णय तथा निर्णय प्रमाणित गरी कार्यान्वयन तहमा प्रत्यक्षरूपमा संलग्न माथिल्लो तहको पदाधिकारी वा अधिकारीको पदसोपान समेतलाई अनुसन्धान गर्नु भन्ने जुन आदेश भएको छ, यो अर्थमा यो आदेश ठीक छ कि जसले नीतिगत निर्णयको आडमा उन्मुक्ति पाउनु हुँदैन ।

यद्यपि, यसै विषयलाई लिएर कसैमा व्यावसायिक अर्थात् राजनीतिक पूर्वाग्रह राख्नु, कसैको व्यावसायिक कसैको राजनीतिक जीवन सिध्याउने उद्देश्यले सरकारका नेतृत्वबाट यस्ता किसिमको काम हुनु दुर्भाग्यपूर्ण हो । यसैगरी

यही प्रवृत्ति र क्रिया दोहोरिरहने हो भने भविष्यमा कुनै दलको नेता पनि बाँकी नरहन सक्छ । साथै, कुनै पनि व्यापारी, उद्योगी व्यवसायी व्यक्तित्वहरू अछुतो रहन सक्दैन । पुरानो घटनाक्रममा विलम्बको प्रश्न यथावत रहँदारहेँदै उत्कृष्ट दर्जाका व्यवसायीलाई भाग्ने भगाउने वा प्रमाण लोप गर्ने भन्ने आशंकाकै आधारमा अपराध ठहर गर्न सक्ने अवस्था नभेटि र अपराधमा संलग्न भएको नदेख्दै र नभेट्दै हिरासतमा लिने काम उपयुक्त होइन । तसर्थ, यस विषयमा पनि सारा उद्योग व्यवसायी संघसंस्थाको विरोध पनि यसमा यसै भएको हो भनेर नजर अन्दाज गर्न मिल्दैन । कानुनमा भएको सामान्य सिद्धान्त कुनै पनि व्यक्तिले घटना वा अपराधसँग सम्बन्धित प्रमाणहरू नष्ट गर्ने, लोप गर्न सक्ने र घटना वा अपराधलाई निष्कृय वा प्रभावित पार्न सक्ने हुँदाको बखत उक्त कसुरदार वा व्यक्तिलाई थुनामा राख्ने भन्ने व्यवस्था रहेको छ यद्यपि कानुनले व्याख्या गरी वा सर्वोच्चमा परेको बन्दीप्रत्यक्षीकरणको रिट निवेदनमा रिट खारेज भइसकेको अवस्था छ । तसर्थ पनि सर्वोच्चको आदेशको पालना गर्नु नै पर्छ ।

यस ललिता निवास मुद्दामा विगतदेखि हालसम्म महान्यायाधिवक्ता, महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय, सरकारी वकिलको कार्यालय र सरकारी वकिललगत्तै तत्कालीन सर्वोच्च अदालतका प्रधानन्यायाधीश तथा न्यायाधीशहरूको फैसला र आदेशको पनि अध्ययन र अनुसन्धान हुन जरूरी देखिन्छ । अन्यथा वास्तवमा कारबाही गर्नुपर्ने ठाउँमा सरकार पुग्ने र कारबाही गर्न नसक्नेजस्ता कुराले यस्ता किसिमका अपराध न त सरकारबाट न त न्यायपालिकाबाट न त कुनै आधिकारिक निकाय अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, अपराध अनुसन्धान ब्युरोबाटै पनि गहिराइमा पुगेर अनुसन्धान नगरिनु, कारबाही नगरिनु, नहुनु अपराध भागिँदै जानु सौँचै भन्ने हो शंकाको विषय बनेको छ ।

तर जे होस् मेरो आशय पनि अपराधमा संलग्नलाई कारबाही नगर्ने भन्ने होइन कारबाही हुनुपर्छ । तर कारबाही गर्ने निहुँमा तेरो मेरो गर्नुहुँदैन । दोषी कारबाहीको भागी हुनुपर्छ । निर्दोषले सफाइ पाउनुपर्छ । साथै, निर्दोष हिरासत राखिएको भए हिरासतमा राखिएको समयको क्षतिपूर्ति उपलब्ध गराउनुपर्छ । साथै, कानुनले सानोठूलो चिन्दैन । ठूलोलाई चैन सानोलाई पैन हुनुहुँदैन । राज्यबाट सबैलाई समानरूपमा कार्यान्वयन हुनुपर्छ । अन्यथा भए जनविद्रोह हुन सक्छ । यसको राज्यसत्ता सम्माहेकाले होसियारी हुनुपर्छ ।

नेपालमा सामाजिक सुरक्षाको प्रश्न

बिनाम लोवाती

नेपाली जनताले राज्यबाट केही प्राप्त गरेकै छैनन् त ? निश्चय नै त्यस्तो होइन । अहिले राज्यले ६० वर्षांपछि एकल (विधवा) ले पाउने मासिक भत्ता, ६५ वर्षांपछि दलितले पाउने वृद्धभत्ता, ७० वर्षांपछि पाउने मासिक वृद्ध (सबै जातजाति र वर्गका) भत्ता, अनि राजी, हायु, राउटे, कुसुन्डा, वनकरिया आदि लोपोन्मुख जातिले पाउने मासिक भत्ता, त्यस्तै गरेर भिन्न क्षमता भएका जस्तै आँखा नदेख्ने, शारीरिक रूपमा अशक्त, बौद्धिक अपाङ्गता भएका आदिलाई दिइआएको मासिक भत्ता र केही असाध्य रोगीलाई दिने औषधी उपचार खर्चलाई नजरअन्दाज गर्नुहुँदैन ।

हुन त नेपाल सरकारले आफ्ना नागरिकका लागि सामाजिक सुरक्षाका लागि व्यवहारमा खासै त्यस्तो केही नगरे पनि नेपालको संविधान-२०७२ को भाग-३ को मौलिक हक र कर्तव्यअन्तर्गत धारा १६ देखि धारा ४६ सम्म नेपाली नागरिकले मौलिक र आधारभूतरूपमा पाउने अनेकौँ हकको संविधानमै व्यवस्था गरिएको छ । त्यसरी संविधानमा व्यवस्था गरिएका ३३ वटा धारामा

नागरिकका अनेकखाले हकहरूको व्यवस्था गरिएको छ, तीमध्ये केही यस्ता छन् । १. सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउने हक २. स्वतन्त्रताको हक ३. समानताको हक ४. सञ्चारको हक ५. न्यायसम्बन्धी हक ६. अपराध पीडितको हक ७. यातनाविरुद्धको हक ८. निवारक नजरबन्दविरुद्धको हक ९. छुवाछुत तथा भेदभावविरुद्धको हक १०. सम्पत्तिको हक ११. धार्मिक स्वतन्त्रताको हक १२. सूचनाको हक १३. गोपनीयताको हक १४. शोषणविरुद्धको हक १५. स्वच्छ वातावरणको हक १६. शिक्षासम्बन्धी हक १७. भाषा तथा संस्कृतिको हक १८. रोजगारीको हक १९. श्रमको हक २०. स्वास्थ्यसम्बन्धी हक २१. खाद्यसम्बन्धी हक २२. आवासको हक २३. महिलाको हक २४. बालबालिकाको हक २५. दलितको हक २६. जेष्ठ नागरिकको हक २७. सामाजिक न्यायको हक २९. सामाजिक सुरक्षाको हक ३०. उपभोक्तको हक ३१. देश निकालाविरुद्धको हक ३२. संवैधानिक उपचारको हक व्यवस्था गरिएको छ । अफ माथिका ती हकहरूमा पनि उपधारा र दफा (क), (ख), (ग), (घ),... थपेर अनेकखालका थप व्यवस्थाहरू गरिएको छ । तर व्यवहारमा के छ ? मैले भनी रहन परेन ।

संविधानमै व्यवस्था गरिएका विभिन्नखाले मौलिक हकमा पनि हामीले गहन ढंगले हेर्ने हो भने सम्मानपूर्वक बाँच्न पाउने हक, समानताको हक, रोजगारीको हक, श्रमको हक, स्वास्थ्यसम्बन्धी हक, खाद्यसम्बन्धी हक, आवासको हक, सामाजिक न्यायको हक र सामाजिक सुरक्षाको हकलाई हेर्ने हो भने लगभग तीन करोड नेपाली जनतामध्ये कति जनाले मौलिक हकलाई आफ्नो जीवनमा प्रयोग गरे होलान् ? श्रमको हककै कुरो गर्दा पनि स्वदेशमा श्रम गर्न नपाएर बसिने लाखौँ नेपालीहरू विदेशमा श्रम गर्न र रगत-पसिना बगाउन गएका छन् ।

यसरी सर्साँती हेर्दा नेपाली जनताले लिखितरूपमा राज्यका तर्फबाट नेपालको मूल कानूनमै अर्थात् संविधानमै सबै कुरोहरू प्राप्त गरेका छन् । त्यसो भए पनि मानिसहरू आफ्नो दैनिक जीवनमा नभइनुअन्तर्गत कतिपय आधारभूत कुरोहरू अफै पनि प्राप्त गरेका छैनन् ।

तैपनि नेपाली जनताले राज्यबाट केही प्राप्त गरेकै छैनन् त ? निश्चय नै त्यस्तो होइन । अहिले राज्यले ६० वर्षांपछि एकल (विधवा) ले पाउने मासिक भत्ता, ६५ वर्षांपछि दलितले पाउने वृद्धभत्ता, ७० वर्षांपछि पाउने मासिक वृद्ध (सबै जातजाति र वर्गका) भत्ता, अनि राजी, हायु, राउटे, कुसुन्डा, वनकरिया आदि लोपोन्मुख जातिले पाउने मासिक भत्ता, त्यस्तै गरेर भिन्न क्षमता भएका जस्तै आँखा नदेख्ने, शारीरिक रूपमा अशक्त, बौद्धिक अपाङ्गता भएका आदिलाई दिइआएको मासिक भत्ता र केही असाध्य रोगीलाई दिने औषधी उपचार खर्चलाई नजरअन्दाज गर्नुहुँदैन । तर अफै पनि राज्यले नेपालका पूर्ण बेरोजगार र तिनका परिवार, अर्ध बेरोजगार र तिनका परिवार अनि शिक्षित बेरोजगार र तिनका परिवारलाई रोजगारी दिने ग्यारेन्टीको जिम्मा लिने र बेरोजगार हुनेलाई बेरोजगार भत्ता दिने अथवा त्यस्ता बेरोजगारलाई निर्वाजी ऋण दिने, सापट दिने अथवा ५० प्रतिशत रकम अनुदान दिने योजना ल्याउन सकेको छैन ।

बरु नेपालका असली कम्युनिस्ट हामी मात्रै हौँ, नेपालको बामपन्थी हामी मात्रै हौँ, अफ भएन तीन कदम अगाडि बढेर नेपालको असली राष्ट्रवादी पनि हामी हौँ, हामीबाहेक अरु नेपालमा कोही राष्ट्रवादी छैनन् भनेरै गर्ने एवम् आफूलाई मात्रै एकोहोरो नेपालको असली राष्ट्रवादी मान्ने नेपालका कम्युनिस्टहरूले भन्ने गरेको 'दलाल, नाफाखोर, पुँजीवादी, साम्राज्यवादी भनिने देशका सरकारले आफ्नो देशका

जनतालाई कम्तीमा पनि हाइस्कूल तहसम्म निःशुल्क शिक्षा दिलाएका छन् । कतिपय देशले त कलेज-विश्वविद्यालय तहसम्म पनि निःशुल्क शिक्षा दिएका छन् । त्यस्तै, स्वास्थ्य सेवा त अफ देशका जुनसुकै नागरिकको आधारभूत आवश्यकता सम्भेर निःशुल्क वा सशुल्क भए पनि कम शुल्कमा उपलब्ध गराएको देखिन्छ । त्यसका लागि राज्यले नै स्वास्थ्य बीमा अनिवार्य गराएको छ ।

तर नेपाल सरकारले हाल दिइरहेको नौ प्रकारको सामाजिक सुरक्षा भत्ताको सूची उल्लेख गरिएको छ । राज्यले उपलब्ध गराएको सामाजिक सुरक्षा भत्ताको सूची मासिकरूपमा उपलब्ध गराएको सूची हो । पछिल्लो पटक नेपाल सरकारले विसं २०७८ मा सामाजिक सुरक्षा भत्तामा ३३ प्रतिशतका दरले सबै समूहका लागि भत्ता वृद्धि गरेको छ । जसअनुसार जेष्ठ नागरिक चार हजार, अपाङ्गता भएको व्यक्ति (क वर्ग) ३९ सय, लोपोन्मुख जाति ३९ सय, जेष्ठ नागरिक दलित २६ सय ६०, जेष्ठ नागरिक (एकल महिला) २६ सय ६०, जेष्ठ नागरिक (तोकिएको क्षेत्र) २६६०, विधवा (आर्थिक सहायता) २६ सय ६०, अपाङ्गता भएको व्यक्ति (ख वर्ग) २१ सय २८ र बाल पोषण भत्ता पाँच सय ३२ रूपैयाँ रहेको छ ।

त्यसअघि नेपाल सरकारले नौ प्रकारका मासिक सामाजिक सुरक्षा भत्ता तल उल्लेख भएअनुसार उपलब्ध गराएको थियो । जसअनुसार जेष्ठ नागरिक तीन हजार, अपाङ्गता भएको व्यक्ति (क वर्ग) तीन हजार, लोपोन्मुख जाति तीन हजार, जेष्ठ नागरिक दलित दुई हजार, जेष्ठ नागरिक (एकल महिला) दुई हजार, जेष्ठ नागरिक (तोकिएको क्षेत्र) दुई हजार, विधवा (आर्थिक सहायता) दुई हजार, अपाङ्गता भएको व्यक्ति (ख वर्ग) १६ सय, बाल पोषण भत्ता चार हजार रूपैयाँ थियो ।

वित्तीय शब्दकोष

ऋषिलाल श्रेष्ठ

Indirect Cost (अप्रत्यक्ष लागत)

कुनै खास एउटा सेवा वा वस्तु उत्पादन गर्न सिधै प्रयोग नभएको खर्च । कुनै एक वस्तु उत्पादन गर्नको लागि खर्च भएको भनी छुट्याउन नसकिने खर्च । स्थिर खर्चहरूजस्तै भवन हास खर्च, मर्मत सम्भार खर्च, बिजुली, साधारण प्रशासकीय बिक्री खर्च आदि उत्पादनसँग सम्बन्धित भए पनि खास विशेष वस्तु वा सेवा उत्पादन खर्च भनी छुट्याउन सकिन्छ ।

Indirect Expense (अप्रत्यक्ष खर्च)

Indirect Cost - Overhead Cost

Indirect Labor (अप्रत्यक्ष श्रम)

कुनै खास एक वस्तु वा सेवा उत्पादनमा सिधै प्रयोग भएको भनी छुट्याउन नसकिने श्रम खर्च । उत्पादनको शीर्षमारको रूपमा रहेको श्रम । अप्रत्यक्ष श्रममा स्टोर, मर्मत सम्भार, सुपरीवेक्षक, बिक्री, लेखा तथा प्रशासकीय आदि कर्मचारीको श्रम समावेश हुन्छ ।

Indirect Liability (अप्रत्यक्ष दायित्व)

१) आकस्मिक दायित्व कसैलाई जम्ानी दिएबापत वा सुरक्षण गरे बापत भविष्यमा आउन सक्ने दायित्व ।

२) करारअनुसार पूरा गर्नुपर्ने दायित्व आंशिक पूरा भएको र बाँकी दायित्व पूरा गर्नुपर्ने अवस्था आउन सक्ने ।

Indirect Labor Cost (अप्रत्यक्ष श्रम खर्च)

अप्रत्यक्ष श्रमको खर्च हिसाब ।

रुसको आर्थिक वृद्धि भण्डै पाँच प्रतिशत

एजेन्सी
स्व, साउन २८

सन् २०२३को दोस्रो त्रैमासमा रुसको अर्थतन्त्र चार दशमलव नौ प्रतिशतले बढेको छ। रुसको तथ्याङ्क कार्यालय रसस्टाटले लगातार चौथो त्रैमाससम्म वृद्धि हासिल गरेको जनाएको छ। रुसले युक्रेनमाथि आक्रमण गरेपछि पश्चिम राष्ट्रद्वारा लगाइएका आर्थिक प्रतिबन्धहरूको मारमा परेको थियो। यही कारण

सन् २०२२ को दोस्रो त्रैमासमा रुसी अर्थतन्त्र चार दशमलव पाँच प्रतिशतले संकुचित भएको थियो। रुसको बढ्दो रक्षा खर्चले औद्योगिक उत्पादन प्रभावित भएको थियो। तर पछिल्लो समय उपभोक्ताको माग बढीरहेका कारण अर्थतन्त्र उकास्न मद्दत पुगेको देखिन्छ। रुसमा सन् २०२४ भित्रै अर्थतन्त्रको आकार युद्धअघिकै अवस्थामा फर्किने प्रक्षेपण गरिएको छ।

विदेशी लगानी अनुकूल बनाउन सुडानको डार्फरमा अर्धसैनिक आक्रमण चीनद्वारा मार्गनिर्देश जारी

एजेन्सी
चीन, साउन २८

चीनले विदेशी लगानी आकर्षित गर्न मार्गनिर्देश जारी गरेको छ। चीनको राज्य परिषद्ले आइतबार देशको विदेशी लगानीको वातावरण अझ अनुकूल बनाउन र लगानी मित्रतायुक्त नयाँ मार्गनिर्देश जारी गरेको हो। राज्य परिषद्ले बैदिक सम्पत्ति अधिकार सहित विदेशी

लगानीकर्ताहरूको अधिकार र हितको संरक्षण बढाउने र सीमापार डाटा प्रवाहको लागि सुविधाजनक र सुरक्षित व्यवस्थापन संयन्त्र अपनाउनु पर्ने उल्लेख गरेका छ। मार्गनिर्देशले विदेशी लगानीकर्ताहरूलाई चीनमा आफ्नो नाफाको पुनः लगानी गर्नका लागि अस्थायी रूपमा रोक लगाउने, आयकर छुट दिन सहित वित्तीय समर्थन र कर प्रोत्साहनहरू पनि घोषणा गरेको छ।

एजेन्सी
सुडान, साउन २८

सुडानी अर्धसैनिक बलले आइतबार गरेको आक्रमणमा सयौं सर्वसाधारण डार्फरको एक प्रमुख शहरबाट भ्रान्त बाध्य भएका छन्। अशान्त पश्चिमी क्षेत्रमा नियमित सेनाविरुद्ध लडाइँ चर्किरहेको छ। डार्फर र सुडानको राजधानी खार्तूममा सेना र अर्धसैनिक बल न्यापिड सपोर्ट फोर्स (आरएसएफ) बीच करिब चार महिनादेखि जारी द्वन्द्वको मार खेनुपरेको छ।

बासिन्दाहरू भीषण तोपखानाबाट भागिरहेको उनले बताए। गत अप्रिल १५ मा खार्तूममा सेना प्रमुख अब्देल फतह अल बुरहान र आरएसएफका पूर्व डे पुटी कमाण्डर मोहम्मद हमदान डग्लोबीच युद्ध सुरु भएको थियो। सशस्त्र द्वन्द्व स्थान र घटना डाटा परियोजनाको एक अनुमानअनुसार देशभर कम्तीमा तीन हजार नौ सय व्यक्तिको मृत्यु भएको छ। संयुक्त राष्ट्रसंघीय शरणार्थी निकायका अनुसार ४० लाखभन्दा बढी मानिस घरबार विहीन भएका छन्।

Ghyanglekh Rural Municipality

Office of the Rural Municipal Executive

Hayutar, Sindhuli
Bagmati Province Nepal

e-Bids Invitation

First Date of Publication: 14 August 2023

- The Government of Nepal [GoN] has allocated funds towards the cost of Supply, Delivery, Installation, as listed below to apply part of the funds to cover eligible payments under the Contract for GHRM/Sindhuli/Works/NCB/01/080/81, GHRM/Sindhuli/Works/NCB/02/080/, GHRM/Sindhuli/Works/NCB/03/080/. Bidding is open to all eligible as per Section V of bidding document.
- Ghyanglekh Rural Municipality** invites sealed bids or electronic bids from eligible bidders for the construction as listed below Under National Competitive Bidding – Single Stage Two Envelope Bidding procedures. Only eligible bidders with the following key qualifications should participate in this bidding: Minimum Average Annual Construction Turnover of the best 3 years within the last 10 years: **NRs 3,22,50,000.00 (Three Corers Twenty Two Lakh Fifty Thousand)** Minimum Work experience of similar size and nature: **At Least One Project and value of that project must be NRs. 1,75,00,000.00 (One Corers Seventy Five Lakh)**
- Under the Single Stage, Two Envelope Procedure, Bidders are required to submit simultaneously two separate sealed envelopes, one containing (i) the Technical Bid and the other (ii) the Price Bid, both in turn enclosed in one sealed envelope as per the provision of ITB 21 of the Bidding Document.
- Eligible Bidders may obtain further information and inspect the Bidding Documents at the office of Telephone No: 9854087888 or may visit PPMO e-GP system www.bolpatra.gov.np/egp.
- Bidder who chooses to submit their bid electronically may download the bidding documents for e-submission from PPMO's e-GP system www.bolpatra.gov.np/egp. Bidders, submitting their bid electronically, should deposit the cost of bidding document in the Rural Municipal Rajaswa (revenue) account as specified below .

Information to deposit the cost of bidding document in Bank:
bankName of Bank : Nepal SBI Bank Ltd., Ghyanglekh branch
Name of Office : Ghyanglekh Rural Municipality
Office Code No: 8 0 1 0 3 2 5 0 4
Internal Revenue Account No. Ga-3-(43395241207004) for Bid Document Fee
Dharauti Account No.(Dharauti Khata) : Ga-1-1(43325240600016) for Bid Security

- Pre-bid meeting shall held on 7 sep 2023 at 10:00AM.
- Electronic bids must be submitted to the **Ghyanglekh Rural Municipality Hayutar Sindhuli** through PPMO's e-GP system www.bolpatra.gov.np/egp on or before **12:00** on 13 September 2023. Bids received after this deadline will be rejected.
- The bids will be opened in the presence or Absence of Bidders' representatives who choose to attend at **13:00PM and 13 September 2023** at the office of **Ghyanglekh Rural Municipality Hayutar Sindhuli** Bids must be valid for a period of 90 Days after bid opening and must be accompanied by a bid security or scanned copy of the bid security in pdf format.
- The Bidders can only submit the electronically.
- If the last date of Downloading and /or submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission.
- The Description of Contracts is given below.

S. No	Contract No.	Description of Work	Bid Security Amount (NRs.)	Price of Bid (NRs.)	Account no (in case of Bid Security amount)
1	GHRM/Sindhuli/Works/ NCB/01/080/81	Chandanpur-Salle-Kerabari-Gairi-Bhaise-Bastipur-Satdobato Samma Sadak Nirman	5,17,500 /-	5000/-	Ga-1-1 (143325240600016)
2	GHRM/Sindhuli/Works/ NCB/02/080/81	Rambhede-Jugepani Sadak Yojana	5,17,500 /-	5000/-	Ga-1-1 (143325240600016)
3	GHRM/Sindhuli/Works/ NCB/03/080/81	Bandipur-Gope-Majhuwa Sadak Yojana	5,17,500 /-	5000/-	Ga-1-1 (143325240600016)

.....
Chief Administrative Office

कर्जा चुक्ता गर्न आउने बारे ३५ दिने अत्यन्त जरूरी सूचना

(प्रकाशित मिति २०७९/०४/२९ गते)

यस बैंकको तपसिलको ऋणी संस्थाले सिन्धुली शाखाबाट उपभोग गरेको कर्जाको साँवा, ब्याज र हर्जना रकम तिन बुझाउनु पर्नेमा हालसम्म नतिरी नबुझाई कर्जा सम्बन्धित शर्त तथा बन्नेजहरू उल्लंघन गरेकोले सो सम्बन्धमा मौखिक तथा लिखित रूपमा कर्जा तिन बुझाउन बारम्बार तरताकेता गर्दा समेत संस्थाले तिन बुझाउनु पर्ने कर्जाको साँवा, ब्याज, वैदस्तुर रकम समेत चुक्ता भूक्तानी नगरी आलटाल गरी बाँकी राखी कर्जा चुक्ता गर्ने तत्परता नदेखाएको हुनाले कर्जा चुक्ता गर्ने बारे यो ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ। यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्र बैंकलाई बुझाउनु पर्ने कर्जाको साँवा, ब्याज, तथा हर्जना समेत बुझाउनुहुन सम्बन्धी ऋणी संस्था, धितो जमानतकर्ता, र जमानतीकर्ताहरूलाई समेत सूचित गरिन्छ। सो म्याद भित्र बक्यौता भएको सम्पूर्ण कर्जा रकम चुक्ता, भूक्तान नगरेमा ऋण लिदा यस बैंकलाई लेखाई दिएको धितो लिलाम विक्री गरी यस बैंकको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर गरी लिने व्यहोरा समेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ। साथै सुरक्षणमा रहेको सम्पूर्ण धितो लिलाम विक्रीबाट पनि यस बैंकको सम्पूर्ण रकम असुल उपर नभएमा वा कथम कथाचित धितोबाट असुल उपर हुन नसके वा असुल उपर नभएमा ऋणी संस्थाको पदाधिकारीको वा निजहरूको एकाधर संशाल परिवारको नाममा रहेको चलअचल सम्पत्ती तथा अन्य जायजेथा सम्पत्तीबाट बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, सहकारी ऐन, नियमावली तथा प्रचलित कानून बमोजिम असुल उपर गरी लिने तथा ऋणी संस्थाका पदाधिकारीहरू तथा जमानतीकर्ताहरूलाई कर्जा चुक्ता केन्द्र लिमिटेडको कालो सूचीमा समावेश गरिने व्यहोरा समेत सम्बन्धित सबैलाई सूचित गराइन्छ।

ऋणी संस्थाको नाम :	श्री दलित विकास कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड ।	रजिष्टर्ड ठेगाना : हत्योते-६, सिन्धुली ।
हालको ठेगाना	दुधौली न.पा.-६, सिन्धुली	दर्ता नं: १८९/२०६८/०६५
संचालक तथा जमानतीकर्ताको विवरण		
१) नाम : ईशा बहादुर विश्वकर्मा (अध्यक्ष, जमानतीकर्ता) बाबु : चन्द्रमान विश्वकर्मा बाजे : अर्जुन विश्वकर्मा ना.प्र.नं. : २६८९/६२५६ (सिन्धुली) ठेगाना : टाडी-६, सिन्धुली	२) नाम : रिता परियार (उपाध्यक्ष) बाबु : भैरव बहादुर दमाई पति : एक बहादुर दमाई ना.प्र.नं. : २०३०४९/७३३ ठेगाना : हत्योते-५, सिन्धुली	३) नाम : गोपाल विश्वकर्मा (सचिव जमानतीकर्ता) बाबु : धनमान विश्वकर्मा बाजे : पहलमान विश्वकर्मा ना.प्र.नं. : ४४५८९ ठेगाना : हत्योते-७, सिन्धुली
४) नाम : हर्षे दमाई (कोषाध्यक्ष, जमानतीकर्ता) बाबु : हरिमान विश्वकर्मा पति : काले दमाई ना.प्र.नं. : १०३५/३०९२ ठेगाना : हत्योते-८, सिन्धुली	५) नाम : वेद कुमारी विश्वकर्मा (सदस्य, जमानतीकर्ता) बाबु : हरिमान विश्वकर्मा पति : भरिन्द्र विश्वकर्मा ना.प्र.नं. : २०३०४९/८१३ ठेगाना : हत्योते-५, सिन्धुली	६) नाम : सुनिता कुमारी कुमर (सदस्य जमानतीकर्ता) बाबु : सुकदेव कुमर दनुवार पति : राम रुप कुमर दनुवार ना.प्र.नं. : २०३०४९/४०९ ठेगाना : हत्योते-४, सिन्धुली
७) नाम : कविराम दमाई (सदस्य, जमानतीकर्ता) बाबु : भद्र दमाई बाजे : धनवीर दमाई ना.प्र.नं. : १०३५/४७२० ठेगाना : बाहुनतिन्जुड-३, सिन्धुली	८) नाम : सुन्दर वसेल साकी (सदस्य, जमानतीकर्ता) बाबु : चतुरे साकी ना.प्र.नं. : २०१६० ठेगाना : बाहुनतिन्जुड-३, सिन्धुली	

धितो सुरक्षण राखिएको सम्पत्ति र सुरक्षणधनीको विवरण :

- सिन्धुली जिल्ला दुधौली गा.वि.स. वडा नं. ५ बस्ने श्री गोविन्द अधिकारीको नाममा मालपोत कार्यालय सिन्धुलीमा दर्ता भेस्ता कायम रहेको सिन्धुली जिल्ला कुशीनी गा.वि.स. वडा नं. ७ घ को कित्ता नं ३३४, १९८ को क्षेत्रफल ०-१-४-०, ०-६-०-० जग्गा र सो जग्गाले चर्चेको लिगलगापात समेत।
- सिन्धुली जिल्ला कुशीनी गा.वि.स. वडा नं. ४ बस्ने श्री तेज बहादुर विश्वकर्माको नाममा मालपोत कार्यालय सिन्धुलीमा दर्ता भेस्ता कायम रहेको सिन्धुली जिल्ला कुशीनी गा.वि.स. वडा नं. ६ क को कित्ता नं २८८, २८५ को क्षेत्रफल ०-६-१-०, ०-३-०-० जग्गा र सो जग्गाले चर्चेको लिगलगापात समेत।

National Co-operative Bank Limited (NCBL)
 केन्द्रीय कार्यालय: पुरोचोक, ललितपुर, फोन: ०१-४१८०१८२, Web: www.ncbl.coop

नविल बैंक लिमिटेड, कौशलटार शाखा, भक्तपुरको तपसिलमा उल्लेखित ऋणीलाई कर्जा चुक्ता भूक्तान गर्न आउने बारेको ३५ दिने सार्वजनिक सूचना

(प्रकाशित मिति : २०८०/०४/२९)

यस बैंकबाट ऋण लिएका तपसिल बमोजिमका ऋणीले ऋण लिदा गरिएको लिखत र ऋण स्वीकृति पत्रको शर्तमा तोकिए अनुसार बुझाउनु पर्ने साँवा, ब्याज समेतको बैंकको सम्पूर्ण लेना रकम नबुझाई ऋण लिदा गरेको शर्त कबुलियतको उल्लंघन गरेको र बैंकबाट मौखिक एवम् लिखित रूपमा पटक पटक तरताकेता गर्दा समेत सोको कुनै वास्ता नगरी चासो नदेखाई ऋण दायित्व फर्छोटेर गर्ने तर्फ कुनै तदारकता नदेखाएको हुनाले सो ऋण कर्जा चुक्ता भूक्तान गर्ने सम्बन्धी यो ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

अतः यस बैंकमा सम्पर्क गरी यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ (पैंतीस) दिन भित्र बैंकलाई बुझाउन बाँकी रहेको सम्पूर्ण साँवा, ब्याज, हर्जना ब्याज तथा अन्य वैदस्तुर चुक्ता भूक्तान गरी बैंकको कर्जा फरफारक फर्छोटेर गर्न गराउनका लागि सम्बन्धित ऋणी, धितो जमानतकर्ता सहितका अन्य जमानतकर्ता एवं सम्बद्ध सबैलाई यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ। सो म्याद भित्र बक्यौता रहेको सम्पूर्ण रकम चुक्ता भूक्तान नगरेमा ऋणी एवं धितो जमानतकर्ताले बैंकलाई लेखिएको तपसिल बमोजिमको धितो लिलाम विक्री गर्ने, सो हुन नसकेमा बैंक आफैले धितोको सम्पत्ति गैर वैकिङ्ग सम्पत्तिको रूपमा सकार गर्ने वा अन्य व्यवस्था गरी बैंकको आफ्नो लेना असुलउपर गरिने छ। कथमकथाचित सो धितोबाट असुलउपर हुन नसके वा आशिक रकम मात्र असुलउपर भई कर्जा बाँकी रहन गएमा उक्त बाँकी रकम ऋणी, धितो जमानत दिने एवं अन्य जमानतकर्ता व्यक्त तथा निजको हकको अन्य चल अचल सम्पत्ति समेतबाट बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम लिलाम विक्री गरी वा अन्य कुनै व्यवस्था गरी बैंकको लेना रकम असुल उपर गरिनुका साथै कर्जा असुलीको लागि ऋण असुली न्यायधिकरण एवं अन्य सक्षम न्यायिक निकायमा दावी उजूरी गरिने तथा ऋणी र धितो जमानत दिने एवं अन्य जमानतकर्ताहरूलाई समेत कर्जा चुक्ता केन्द्रको कालो सूचीमा समावेश गर्ने प्रक्रिया अघि बढाउने व्यहोरा समेत ऋणी, धितो जमानत दिने एवं अन्य जमानतकर्ताहरू लगायत सम्बद्ध सबैलाई यसै सूचनाबाट जानकारी गराइन्छ।

धितो जमानत गरिदिने जमानतकर्ता एवं अन्य जमानतकर्ताहरूले माथि उल्लेखित समयअवधि भित्र आफुले जमानत लेखिएको कर्जा एवं सोको ब्याज वैदस्तुर चुक्ता भूक्तान गरी आफ्नो धितो एवं जमानत फुकुवा गरी लिन सक्नु हुने छ, सो को लागि समेत यसै सूचना द्वारा सूचित गराइन्छ, अन्यथा माथि उल्लेख गरिए बमोजिम धितो एवं जमानत लेखिएको सम्पत्ति लिलाम विक्री वा अन्य व्यवस्था गरी बैंकले आफ्नो लेना असुलउपर गर्नुका साथै कर्जा चुक्ता केन्द्रको कालो सूचीमा समावेश गर्ने प्रक्रिया अघि बढाउने व्यहोरा जमानतकर्ताहरूलाई समेत जानकारी गराइन्छ।

तपसिल	
१	ऋणी कम्पनीको नाम र ठेगानाको विवरण
कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम नेपाल सरकार, उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा मिति: २०७७/१०/१२ मा दर्ता नं. २५३७८२/०७७/०७८ अन्तर्गत दर्ता भएको श्री शाह ग्रुप अफ आर्किटेक्चर प्रा.लि.।	ठेगाना: काठमाडौं जिल्ला, काठमाडौं म.न.पा. वडा नं. ३१, प्रयाग मार्ग, शान्तिनगर काठमाडौं।
ऋणी कम्पनीका सञ्चालकहरू तथा व्यक्तिगत जमानतकर्ताहरूको विवरण	
१. हरीनाथ प्रसाद शाहको नाति, अशोक प्रसाद शाहको छोरा, सर्लाही जिल्ला, हरिपुर न.पा. वडा नं. ९ बस्ने, ना.प्र.नं. १९/०१/७४/००१०१ (जारी मिति: २०७४/०१/०६, स्थान सर्लाही) भएको श्री आयुष शाह।	
२. सिताराम प्रसाद शाहको छोरी, हरीनाथ प्रसाद शाहकी बुहारी, अशोक प्रसाद शाहकी श्रीमती, सर्लाही जिल्ला, पिडारी गा.वि.स. वडा नं. २ बस्ने, ना.प्र.नं. ७३१५१९०८ (जारी मिति: २०५८/१२/१४, स्थान सर्लाही) भएकी श्रीमती हेलन शाह।	
३. वनारसी शाहको नाति, हरीनाथ प्रसाद शाहको छोरा, सर्लाही जिल्ला, पिडारी गा.वि.स. वडा नं. २ बस्ने, ना.प्र.नं. ७३१४१६०१ (जारी मिति: २०४९/०५/०७, स्थान सर्लाही) भएको श्री अशोक प्रसाद शाह।	
ऋणीको नाम र ठेगानाको विवरण	
वनारसी शाहको नाति, हरीनाथ प्रसाद शाहको छोरा, सर्लाही जिल्ला, पिडारी गा.वि.स. वडा नं. २ बस्ने, ना.प्र.नं. ७३१४१६०१ (जारी मिति: २०४९/०५/०७, स्थान सर्लाही) भएको श्री अशोक प्रसाद शाह।	
व्यक्तिगत जमानतकर्ताहरूको विवरण	
१. हरीनाथ प्रसाद शाहको नाति, अशोक प्रसाद शाहको छोरा, सर्लाही जिल्ला, हरिपुर न.पा. वडा नं. ९ बस्ने, ना.प्र.नं. १९/०१/७४/००१०१ (जारी मिति: २०७४/०१/०६, स्थान सर्लाही) भएको श्री आयुष शाह।	
२. सिताराम प्रसाद शाहको छोरी, हरीनाथ प्रसाद शाहकी बुहारी, अशोक प्रसाद शाहकी श्रीमती, सर्लाही जिल्ला, पिडारी गा.वि.स. वडा नं. २ बस्ने, ना.प्र.नं. ७३१५१९०८ (जारी मिति: २०५८/१२/१४, स्थान सर्लाही) भएकी श्रीमती हेलन शाह।	
धितोको विवरण	
धितोमा रहेको घर/जग्गाको विवरण :	
१. सर्लाही जिल्ला, पिडारी गा.वि.स. वडा नं. २ बस्ने, श्री अशोक प्रसाद शाहको नाममा दर्ता कायम रहेको काठमाडौं जिल्ला, का.म.न.पा. वडा नं. ८ डिल्लीबजार, सीट नं. १०२१०६७५१ कित्ता नं. ३३२ को क्षेत्रफल क्रमश ९१.४० तथा सीट नं. १०२१०६७५० कित्ता नं. १५९ को क्षेत्रफल क्रमश: ३५.७८ वर्ग मिटर घरजग्गा लगायत लिगलगापात समेत सम्पूर्ण।	
२. श्री पद्मपतिनाथ भण्डार तहविल गुठि ज.घ. भई मोही सर्लाही जिल्ला, पिडारी गा.वि.स. वडा नं. २ बस्ने, श्री अशोक प्रसाद शाहको नाममा दर्ता कायम रहेको काठमाडौं जिल्ला, का.म.न.पा. वडा नं. ८ डिल्लीबजार, सीट नं. १०२१०६७५१ कित्ता नं. ३३३ को क्षेत्रफल क्रमश: ३५.७८ वर्ग मिटर घरजग्गा लगायत लिगलगापात समेत सम्पूर्ण।	

NABIL BANK
 प्रधान कार्यालय, दरवारमार्ग, काठमाडौं फोन नं. ४२२७८८९

सङ्क्षिप्त

जानकी फाइनान्सको खुद मुनाफा चार करोड १५ लाख

काठमाडौं (आर्थिक) । जानकी फाइनान्सले आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा चार करोड १५ लाख ८० हजार ५८ रुपैयाँ खुद मुनाफा आर्जन गरेको छ ।

आवमा भने फाइनान्सको यस्तो नाफा ११ करोड २८ लाख २० हजार एक सय ७८ रुपैयाँले ऋणात्मक रहेको थियो ।

हाल चुक्ता पुँजी ६९ करोड चार लाख ७२ हजार आठ सय रुपैयाँ रहेको फाइनान्सले आव २०७९/८० मा तीन अर्ब ४८ करोड ९१ लाख ७१ हजार २८ रुपैयाँ निक्षेप संकलन गरी तीन अर्ब १४ करोड ६८ लाख २८ हजार चार सय २६ रुपैयाँ कर्जा प्रवाह गरेको छ ।

सो अवधिमा १६ करोड आठ लाख ३३ हजार दुई सय ४८ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको फाइनान्समा १८ दशमलव ६५ प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने स्प्रेडदर चार दशमलव ५४ प्रतिशत रहेको छ ।

अधिल्लो आवमा भने फाइनान्सले तीन अर्ब २७ करोड ९९ लाख ७१ हजार नौ सय ८८ रुपैयाँ निक्षेप संकलन गरी दुई अर्ब ७० करोड ८१ लाख १३ हजार दुई सय २४ रुपैयाँ कर्जा प्रवाह गरेको थियो ।

उन्नति सहकार्य लघुवित्तको खुद मुनाफा ७६ लाख

काठमाडौं (आर्थिक) । उन्नति सहकार्य लघुवित्त वित्तीय संस्थाले आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा ७६ लाख ४९ हजार सात सय तीन रुपैयाँ खुद मुनाफा आर्जन गरेको छ ।

अधिल्लो आवमा भने संस्थाको यस्तो नाफा दुई करोड ७३ लाख ९७ हजार सात सय ४२ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको फाइनान्समा १६ दशमलव ६७ प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको थियो भने स्प्रेडदर चार दशमलव २३ प्रतिशत रहेको थियो ।

उन्नति सहकार्य लघुवित्त वित्तीय संस्था लि. Unnati Sahakarya Laghubitta Bittiya Sanstha Limited

हाल चुक्ता पुँजी २२ करोड ९० लाख २० हजार छ सय १८ रुपैयाँ रहेको संस्थाले आव २०७९/८० मा एक अर्ब १२ करोड ४३ लाख ८५ हजार छ सय २६ रुपैयाँ निक्षेप संकलन गरी

तीन अर्ब २९ करोड ८० लाख ६६ हजार पाँच सय ३९ रुपैयाँ कर्जा प्रवाह गरेको छ । सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

अधिल्लो आवमा भने संस्थाले एक अर्ब ९८ करोड ८३ लाख १८ हजार ४४ रुपैयाँ रहेको संस्थाले अधिल्लो आवमा भने तीन अर्ब ५३ करोड १६ लाख ६६ हजार छ सय ३० रुपैयाँ कर्जा प्रवाह गरेको थियो ।

ग्लोबल आईएमई लघुवित्तको नाफा १२ करोड ८७ लाख

काठमाडौं (आर्थिक) । ग्लोबल आईएमई लघुवित्त वित्तीय संस्थाले आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा १२ करोड ८७ लाख ७८ हजार सात सय ६६ रुपैयाँ खुद मुनाफा आर्जन गरेको छ ।

अधिल्लो आवमा भने संस्थाको यस्तो नाफा २४ करोड चार लाख ४४ हजार छ सय ५३ रुपैयाँ रहेको थियो । हाल चुक्ता पुँजी ६९ करोड ८९ लाख रुपैयाँ रहेको फाइनान्सले आव २०७९/८० मा तीन अर्ब १२ करोड ४३ लाख ५९ हजार आठ सय २८ रुपैयाँ निक्षेप संकलन गरी सात अर्ब २८ करोड २९ लाख ४५ हजार सात सय ३८ रुपैयाँ कर्जा प्रवाह गरेको थियो ।

लक्ष्मी लघुवित्तको खुद मुनाफा ऋणात्मक

काठमाडौं (आर्थिक) । लक्ष्मी लघुवित्त वित्तीय संस्थाले आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा आठ करोड ३० लाख ६४ हजार तीन सय ६५ रुपैयाँ खुद नोक्सानी व्यहारेको छ ।

अधिल्लो आवमा भने संस्थाले दुई अर्ब ५५ करोड १५ लाख छ हजार एक सय सात रुपैयाँ निक्षेप संकलन गरी सात अर्ब ७० करोड ६४ लाख ५८ हजार सात सय ५७ रुपैयाँ कर्जा प्रवाह गरेको थियो ।

एभरेस्ट बैंकद्वारा अफलाइन भुक्तानी सेवाको सुरुवात

आर्थिक संवाददाता काठमाडौं, साउन २८

एभरेस्ट बैंकले फोन पे नेपालसँगको सहकार्यमा 'अफलाइन भुक्तानी' सेवा सञ्चालनमा ल्याएको छ ।

सो अवधिमा १६ करोड आठ लाख ३३ हजार दुई सय ४८ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको फाइनान्समा १८ दशमलव ६५ प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने स्प्रेडदर चार दशमलव ५४ प्रतिशत रहेको छ ।

समेत उपस्थित रहेको थियो । सो समारोहमा बैंकका नायब महाप्रबन्धक शर्माले अफलाइन भुक्तानी सुविधाले ग्राहक सुविधा र ग्राहक केन्द्रित नयाँ ऊर्जा थपेको र नेपाली बैंकिङ भविष्यलाई समेत नयाँ आकार दिनेगरी बताएका छन् ।

व्यवसायीले आफूसँग भएको 'फोन पे बिजनेस एप'बाट भुक्तानी स्वीकार गर्न सक्नेछन् । पञ्जाब नेसनल बैंक भारतसँग संयुक्त साझेदार रहेको तथा स्थापना कालदेखि नै ग्राहकको पहिलो रोजाइको यो बैंकमा हालसम्म करिब १३ लाखभन्दा बढी सन्तुष्ट ग्राहक रहेका छन् ।

बैंकले देशभर छरिएर रहेको आफ्ना एक सय २७ वटा शाखा सञ्जाल, तीनवटा एक्सटरेन्स कान्टार, सातवटा प्रादेशिक कार्यालय, एक सय ६२ एटीएमसहित विद्यवायी नेटवर्कबाट अत्याधुनिक मोबाइल, इन्टरनेट र एसएमएस बैंकिङ सुविधा प्रदान गर्दै आइरहेको छ ।

यो सेवाअन्तर्गत ग्राहकले इन्टरनेट वा डाटा कनेक्टिभिटी नहुँदा पनि सजिलै भुक्तानी सुविधा प्राप्त गर्न सक्नेछन् । विशेष कार्यक्रमका बीच बैंकका नायब महाप्रबन्धक आशुतोष शर्मा र फोन पे नेपालका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत दिवस सापकोटाले सेवाको उद्घाटन गरेका छन् ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

महालक्ष्मी विकास बैंकका ग्राहकलाई छुट

आर्थिक संवाददाता काठमाडौं, साउन २८

महालक्ष्मी विकास बैंक लिमिटेडले ग्राहकको सुविधाका लागि विभिन्न संस्थासँग सम्झौता गरेको छ ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

सम्मोटापश्चात् महालक्ष्मी विकास बैंकका ग्राहकलाई उक्त संस्थाका विभिन्न सेवाका विशेष छुट प्राप्त गर्न सक्ने बैंकले जानकारी दिएको छ ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

मुक्तिनाथ विकास बैंकका ग्राहकलाई रामनगर अस्पतालमा छुट

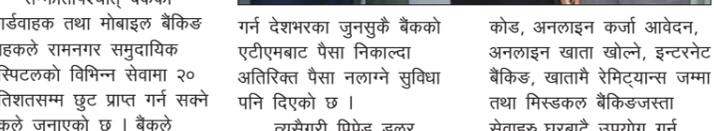
आर्थिक संवाददाता काठमाडौं, साउन २८

मुक्तिनाथ विकास बैंकका ग्राहकलाई रामनगर सामुदायिक अस्पतालमा छुट सुविधा मिल्ने भएको छ ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

सो अवधिमा १९ करोड सात लाख ३६ हजार दुई सय ४४ रुपैयाँ खुद ब्याज आम्दानी गरेको संस्थामा चार दशमलव शून्य पाँच प्रतिशत कर्जा निष्क्रिय रहेको छ भने वितरणयोग्य नाफा ५९ लाख ६६ हजार सात सय ६८ रुपैयाँ रहेको छ ।

Table with columns: S.N, SYMBOL, OPEN PRICE, HIGH PRICE, LOW PRICE, CLOSE PRICE, TOTAL TRADED, PREVIOUS DAY CLOSE PRICE, FIFTY TWO WEEKS HIGH, FIFTY TWO WEEKS LOW, LAST UPDATED PRICE. It lists various stock symbols and their corresponding prices.

आगामी वार्षिक साधारणसभाहरू

Table with 5 columns: नाम, दिनांक, स्थान, मिति, एजेण्डा. Lists annual general meetings for various companies.

नयाँ सेयर जारी गर्ने कम्पनीहरू

Table with 7 columns: क्र.सं., कम्पनीको नाम, प्रकार, कित्ता, कुल्ला, बन्द, विक्री प्रवन्धक. Lists companies issuing new shares.

आव २०७५/०८० को तेस्रो त्रैमासमा बैक तथा फाईनान्सहरूले आर्जन गरेको नाफा

(रकम रु हजारमा)

Table with 6 columns: बैकको नाम, चुक्ता पुँजी, निलेप, कर्जा, खुद मुनाफा, निष्क्रिय कर्जा. Shows profit data for various banks.

Table with 6 columns: बैकको नाम, चुक्ता पुँजी, निलेप, कर्जा, खुद मुनाफा, निष्क्रिय कर्जा. Continues profit data for various banks.

Table with 6 columns: बैकको नाम, चुक्ता पुँजी, निलेप, कर्जा, खुद मुनाफा, निष्क्रिय कर्जा. Continues profit data for various banks.

Table with 6 columns: बैकको नाम, चुक्ता पुँजी, निलेप, कर्जा, खुद मुनाफा, निष्क्रिय कर्जा. Continues profit data for various banks.

आव २०७५/०८० को तेस्रो त्रैमासमा बैक तथा फाईनान्सहरूले आर्जन गरेको नाफा

(रकम रु हजारमा)

Table with 6 columns: बैकको नाम, चुक्ता पुँजी, निलेप, कर्जा, खुद मुनाफा, निष्क्रिय कर्जा. Shows profit data for various banks.

बीमा कम्पनीहरूले चालु आवको तेस्रो त्रैमासमा कमाएको नाफा

(रकम रु हजारमा)

Table with 6 columns: क्र.सं., कम्पनीको नाम, चुक्ता पुँजी, २०७९ वैत्र, २०८० वैत्र. Shows profit data for insurance companies.

नैजिबन बीमा कम्पनीहरू

Table with 6 columns: क्र.सं., कम्पनीको नाम, चुक्ता पुँजी, २०७९ वैत्र, २०८० वैत्र. Shows profit data for life insurance companies.

Advertisement for Nepal Raik Bank, Central Office, featuring exchange rates for various currencies and services.

आव २०७५/०८० मा बैक तथा फाईनान्स कम्पनीहरूले आर्जन गरेको खुद मुनाफा

(रकम रु हजारमा, निष्क्रिय कर्जा प्रतिशत)

Table with 6 columns: बैकको नाम, चुक्ता पुँजी, निलेप, कर्जा, खुद मुनाफा, निष्क्रिय कर्जा. Shows profit data for various banks with net interest income percentage.

निर्माण व्यवसायीद्वारा सडक र सिंचाइ विभागमा तालाबन्दी

आर्थिक संवाददाता
काठमाडौं साउन २९

आइतबार दुईवटा विभागमा तालाबन्दी गरेका हुन् । आन्दोलनको पूर्वनिर्धारित कार्यक्रमअनुसार महासंघले ललितपुर चाकुपाटस्थित सडक विभाग र जावलाखेलस्थित सिंचाइ विभागमा नाराबाजीसहित धर्ना दिएर ताला लगाएका हुन् । महासंघ अध्यक्ष रवि सिंह

नेतृत्वको टोलीले सडक विभागमा ताला लगाएको थियो भने वरिष्ठ उपाध्यक्ष आडकोर्जी लामा (एडी) नेतृत्वको टोलीले सिंचाइ विभागमा ताला लगाएको थियो । महासंघका अनुसार सिंचाइ विभागमा ताला लगाउने क्रममा प्रहरीले हस्तक्षेप तथा धरपकड गरी वरिष्ठ उपाध्यक्ष आडकोर्जी लामा (एडी)सहित ४६

जनालाई पक्राउ गरेको थियो । पक्राउ गरिएकालाई केही घण्टा जाउलाखेलस्थित ललितपुर प्रहरी परिसरमा राखिएको थियो । सडक विभागको भित्री कक्षमा ताला लगाएका व्यवसायीले मूल गेटअगाडि तीन घण्टा धर्नासहित नाराबाजी गर्दै व्यवसायीको माग पूरा गर्न सरकारसँग माग गरेका थिए ।

विद्यालय शिक्षा विधेयकविरुद्ध शिक्षकहरू आन्दोलित

सुवास बस्नेत
दोलखा, साउन २९

प्रस्तावित विद्यालय शिक्षा विधेयक शिक्षकको संविधान प्रदत्त ट्रेड युनियन अधिकार, शिक्षक-कर्मचारी पेशागत सुरक्षा र स्वामिमानविरुद्ध रहेको भन्दै देशभरका शिक्षक आन्दोलित भएका छन् ।

प्रस्तावित सो विधेयकको मस्यौदामा दर्जनौं महत्वपूर्ण निर्णय छुटेकाले समदने माग राखी शिक्षकहरू आइतबारदेखि आन्दोलनमा उत्रिएका हुन् । नेपाल शिक्षक महासंघले गत शुक्रबार पत्रकार सम्मेलन गरेर आन्दोलनका कार्यक्रम घोषणा गरेको थियो । सोही कार्यक्रमअन्तर्गत दोलखामा पनि नेपाल शिक्षक महासंघले आइतबारदेखि आन्दोलनका कार्यक्रम सुरु गरेको छ । आन्दोलनको पहिलो दिन शिक्षकले सम्बन्धित पालिकामा गएर ज्ञापनपत्र बुझाउनुका साथै धर्ना दिएका छन् ।

ज्ञापनपत्रमा शिक्षक स्थायित्वको विषयमा दुई दशकदेखि विद्यालयमा कार्यरत राहत र साविक उमावि शिक्षकलाई अस्थायी शिक्षकको जस्तै आन्तरिक/खुला विधिबाट शिक्षक सेवा आयोगमार्फत स्थायी गर्नुपर्ने, योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षाको प्रबन्ध हुनुपर्ने वा सबै दरबन्दीलाई स्वीकृत दरबन्दीमा परिणत गरी सामान्य प्रक्रियाद्वारा शिक्षक सेवामार्फत स्थायी गरिनुपर्ने, पारिश्रमिकको विषयमा प्रारम्भिक बाल शिक्षामा काम गर्ने सहजकर्ता शिक्षकहरू तथा विद्यालय कर्मचारीको दरबन्दी तथा उचित तलबको व्यवस्था गर्नुपर्ने माग राखिएको

छ । यस्तै, बालशिक्षालाई ऐनमार्फत विद्यालय संरचनाभित्र ल्याइनुपर्ने, अस्थायी आवधिक गणना तथा निवृत्तिभरणको विषयमा लामो समय अस्थायी काम गरेकालाई पनि अवधि गणना गरेर पेसन्को व्यवस्था गरिनुपर्नेलगायतका माग छन् ।

धर्नामा बसेका शिक्षकहरूले मन्त्रिपरिषद्ले स्वीकृत गरेको विधेयक सदनमा पेश हुनुअघि संशोधन गरेर आफ्ना मागलाई सम्बोधन गर्नुपर्ने बताएका छन् । शिक्षक महासंघले सुरुदेखि नै माध्यमिक शिक्षासम्मको अधिकारलाई स्थानीय तहको एकल अधिकारको सूचीमा राख्न नहुने माग राख्दै आएको थियो । विधेयकमा विद्यालय शिक्षाको अधिकार अधिकांश जिम्मेवारी स्थानीय तहलाई दिने व्यवस्था गरिए पनि महासंघ त्यसको विरोधमा उत्रिएको हो । स्थानीय तहले शिक्षक सरुवा, नियुक्ति, नियमनको काममा ज्यादती गर्दै आएको महासंघको आरोप छ । विधेयकमा गरिएका व्यवस्थाका कारण अझै ज्यादती बढ्ने हुँदा सरकारले विधेयक सच्याउनुपर्ने महासंघको माग छ ।

विद्यालय स्थापना र सञ्चालनको अधिकार स्थानीय तहलाई दिए पनि अनुमति रद्द, बन्द र खारेज गर्ने अधिकार प्रदेशलाई दिनुपर्ने महासंघको माग छ । विधेयकमा यी सबै अधिकार स्थानीय तहलाई दिइएको छ । महासंघले जारी गरेको विज्ञापित विधेयकका २० वटा बुँदामा सुधार हुनुपर्ने औँल्याइएको छ । शिक्षकलाई विभागीय कारबाही स्थानीय तहलाई दिन नहुने, शिक्षालाई तीनवटै तहको साभ्ना सूचीमा राखेर जिम्मेवारी बाँडफाँट गर्नुपर्ने महासंघको माग छ ।

मिड सोलु हाइड्रोको आईपीओमा आवेदन दिने म्याद थप

सुवास दानल
सोलुखुम्बु, साउन २९

मिड सोलु हाइड्रोपवरले आईपीओमा आवेदन दिने म्याद थप गरेको छ । कम्पनीले साउन १४ गतेदेखि २८ गतेसम्म आयोजना प्रभावित क्षेत्रका स्थानीय आयोगमा प्रभावित क्षेत्रका स्थानीय आयोगलाई सूचना दिएका थिए ।

मागभन्दा बढी आवेदन पर्ने आएमा कम्पनीले सोभन्दा अगावै निष्काशन बन्द गर्न सक्ने जनाएको छ । वैदेशिक रोजगारीमा रहेका नेपालीका लागि निष्काशन गरेको सोलुखुम्बु जिल्लाको हालको सोलुदुधकुण्ड नगरपालिका वडा नम्बर ३, ४, ५, ६, ७ र ११ का बासिन्दालाई बाँडफाँट गर्न लागिएको कम्पनीले जनाएको छ । कम्पनीका अनुसार एक लाख ८७ हजार १०० कित्ता आईपीओको आवेदन दिने समय भने आइतबार सकिएको कम्पनीले जनाएको छ ।

कम्पनीले जारी पुँजी ७४ करोड

८४ लाख रुपैयाँको १० प्रतिशत अर्थात् सात करोड ४८ लाख ४० हजार रुपैयाँ बराबरको प्रतिसेयर १०० रुपैयाँ दरका सात लाख ४० हजार ४०० लाख साधारण सेयर आयोजना प्रभावित क्षेत्रका स्थानीय आयोगमा प्रभावित क्षेत्रका स्थानीय आयोगलाई सूचना दिएका थिए ।

कम्पनीको सेयर निष्काशन तथा सरकारीको सम्बन्धित निकायबाट श्रम स्वीकृति प्राप्त गरी विदेशमा रोजगार गरी रहेका नेपालीका लागि निष्काशन गरेको हो ।

कम्पनीको सेयर निष्काशन तथा सरकारीको सम्बन्धित निकायबाट श्रम स्वीकृति प्राप्त गरी विदेशमा रोजगार गरी रहेका नेपालीका लागि निष्काशन गरेको हो ।

कम्पनीको सेयर निष्काशन तथा सरकारीको सम्बन्धित निकायबाट श्रम स्वीकृति प्राप्त गरी विदेशमा रोजगार गरी रहेका नेपालीका लागि निष्काशन गरेको हो ।

कम्पनीको सेयर निष्काशन तथा सरकारीको सम्बन्धित निकायबाट श्रम स्वीकृति प्राप्त गरी विदेशमा रोजगार गरी रहेका नेपालीका लागि निष्काशन गरेको हो ।

कम्पनीको सेयर निष्काशन तथा सरकारीको सम्बन्धित निकायबाट श्रम स्वीकृति प्राप्त गरी विदेशमा रोजगार गरी रहेका नेपालीका लागि निष्काशन गरेको हो ।

Unaudited Financial Results (Quarterly)				
As at Fourth Quarter (31/03/2080) of the Fiscal Year 2079/2080				
S. N.	Particulars	This Quarter Ending	Previous Quarter Ending	Previous Year Quarter Ending
1	Total Capital and Liabilities	2,684,553.11	2,652,204.81	2,332,649.85
1.1	Paid up Capital	196,002.76	170,437.18	170,437.18
1.2	Proposed bonus share			
1.3	Reserve and surplus	65,043.08	136,760.37	116,362.40
1.4	Debtors & Bond			
1.5	Borrowing	1,382,087.91	1,393,282.21	1,242,707.87
1.6	Deposits (a+b)	858,379.99	837,280.49	702,578.05
a.	Domestic Currency	858,379.99	837,280.49	702,578.05
b.	Foreign Currency			
1.7	Income Tax Liability	12,668.51	9,102.01	24,710.96
1.8	Other Liabilities	170,370.87	105,342.54	75,853.40
2	Total Assets	2,684,553.11	2,652,204.81	2,332,649.85
2.1	Cash and Bank Balance	176,422.41	175,693.71	73,283.90
2.2	Money at Call and Short Notice	25,716.48	27,909.79	19,949.38
2.3	Investments	1,000.00	1,000.00	1,000.00
2.4	Net Loan and Advances (a+b+c+d+e+f)	2,364,311.54	2,361,074.90	2,174,133.07
A	Real Estate Loan			
1.	Residential Real Estate Loan (up to 80 Locks)			
2.	Business Complex & Residential Apartments Construction Loan			
3.	Income Generation Commercial Complex Loan			
4.	Other Real Estate Loan (including Land Purchase & Plotting)			
B	Personal Home Loan of Rs.80 Locks or less			
C	Margin Type Loan			
D	Term Loan			
E	Overdraft Loan/TLR Loan/ WC Loan			
F	Others	2,364,311.54	2,361,074.90	2,174,133.07
2.5	Fixed Assets	7,343.92	9,113.04	9,028.14
2.6	Non Banking Assets			
2.7	Other Assets	109,758.76	77,413.37	55,255.36
3	Profit and Loss Account			
3.1	Interest Income	330,020.42	245,712.88	284,262.94
3.2	Interest Expenses	23,244.13	17,911.62	164,280.37
A.	Net Interest Income	94,476.04	73,389.19	119,982.57
3.3	Fees, Commission and Discount			
3.4	Other Operating Income	41,145.43	31,861.42	52,403.14
3.5	Foreign Exchange Gain/Loss (Net)			
B.	Total Operating Income	135,621.47	105,250.62	172,385.70
3.6	Staff Expenses	61,015.18	45,308.83	60,235.06
3.7	Other Operating Expenses	34,173.92	19,911.62	32,451.10
C.	Operating Profit Before Provision	40,432.38	40,030.17	79,699.54
3.8	Provision for Possible Losses	38,532.43	15,561.30	2,793.11
D.	Operating Profit	1,899.95	24,468.87	76,906.43
3.9	Non Operating Income/Expenses (Net)			
3.10	Write Back of Provision of Possible Loss	42,668.77	8,905.17	13,700.42
E.	Profit From Regular Activities	44,568.71	33,374.04	90,606.85
3.11	Extraordinary Income/Expenses (Net)			
F.	Profit before Bonus and Taxes	44,568.71	33,374.04	90,606.85
3.12	Provision of Staff Bonus	2,340.34	3,034.00	8,236.99
3.13	Provision for Tax	12,668.51	9,102.01	24,710.96
G.	Net Profit/Loss	29,559.86	21,238.03	57,658.90
4	Ratios			
4.1	Capital Fund to RWA	10.98%	11.57%	12.06%
4.2	Non Performing Loan (NPL) To Total Loan	4.78%	4.94%	2.61%
4.3	Total Loan Loss Provision To Total NPL	41.78%	49.74%	57.07%
4.4	Cost of Funds	10.79%	10.62%	10.55%
4.5	Credit to Deposit Ratio	275.44%	281.99%	309.45%

Note : If the statutory and supervising authority notify to change the Un-Audited Financial Statements, the final figures may change accordingly.

धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३ को अनुसूचि १४ (नियम २६ को उपनियम (१) सं) सम्बन्धित

आ.व. २०७९/८० को चौथो त्रैमासिक अघिको विवरण

१. **वित्तीय विवरण :**
(क) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।
(ख) **प्रमुख विवरण अन्तर्गत बाबिक :**

प्रति शेयर आमदानी (वार्षिक) रु १५.०८	मूल्य आमदानी अन्तगत	६९.२२
प्रति शेयर नेटवर्क रु १३३.१८	तरलता अन्तगत	९.५४%
प्रति शेयर कुल सम्पत्तिको मूल्य रु १,३३९.६४		

२. **व्यवस्थापकीय विवरण :**
(क) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ख) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ग) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(घ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ङ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(च) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(छ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ज) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(झ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ञ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ट) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ठ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ड) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ण) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(त) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(थ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(द) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ध) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(न) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(प) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(फ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ब) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(भ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(म) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(य) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(र) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ल) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(व) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(श) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ष) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(स) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ह) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ळ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ळ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ळ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ळ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ळ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ळ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ळ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ळ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ळ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ळ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ळ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

(ळ) **वैसाख अघिको वास्तविक, नाका नोसल सम्बन्धी विवरण :** यसै साविक प्रकाशित गरिएको छ ।

नबिल बैंक लिमिटेड, कीर्तिपुर शाखा, काठमाडौंको तपसिलमा उल्लेखित ऋणीलाई

कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्न आउने बारेको ३५ दिने सार्वजनिक सूचना

(प्रकाशित मिति : २०८०/०४/२९)

यस बैंकबाट ऋण लिएका तपसिल बमोजिमका ऋणीले ऋण लिदाँ गरिएको लिखत र ऋण स्वीकृत पत्रको शर्तमा तोकिए अनुसार चुक्ताउनु पर्ने साँवा, ब्याज समेतको बैंकको सम्पूर्ण लेना रकम नबुझाई ऋण लिदाँ गरेको शर्त कबुलियतको उल्लङ्घन गरेको र बैंकबाट मौखिक एवम् लिखित रुपमा पटक पटक तरताकेता गर्दा समेत सोको कुनै वास्ता नगरी चासो नदेखाई ऋण दायित्व फर्क्यौट गर्न तर्फ कुनै तदारकता नदेखाएको हुनाले सो ऋण कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्ने सम्बन्धी यो ३५ दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

अतः यस बैंकमा सम्पर्क गरी यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ (पैंतीस) दिन भित्र बैंकलाई चुक्ताउन बाकी रहेको सम्पूर्ण साँवा, ब्याज, हर्जाना ब्याज तथा अन्य दैदस्तुर चुक्ता भुक्तान गरी बैंकको कर्जा फरफारक फर्क्यौट गर्न गराउनका लागि सम्बन्धित ऋणी, धितो जमानतकर्ता सहितका अन्य जमानतकर्ता एवं सम्बन्ध सबैलाई यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइन्छ । सो म्याद भित्र बस्यौता रहेको सम्पूर्ण रकम चुक्ता भुक्तान नगरेमा ऋणी एवं धितो जमानतकर्ताले बैंकलाई लेखिदिएको तपसिल बमोजिमको धितो लिलाम विक्री गर्ने, सो हुन नसकेमा बैंक आफैँले धितोको सम्पत्ति गैर वैकिक सम्पत्तिको रुपमा सकार गर्ने वा अन्य व्यवस्था गरी बैंकको आफ्नो लेना असुलउपर गरिने छ । कथमकदाचित्त सो धितोबाट असुलउपर हुन नसके वा आंशिक रकम मात्र असुलउपर भई कर्जा बाँकी रहन गएमा उक्त बाँकी रकम ऋणी, धितो जमानत दिने एवं अन्य जमानतकर्ता व्यक्त तथा निजको हकको अन्य चल अचल सम्पत्ति समेतबाट बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम लिलाम विक्री गरी वा अन्य कुनै व्यवस्था गरी बैंकको लेना रकम असुलउपर गरिलिनुका साथै कर्जा असुलीको लागि ऋण असुली न्यायधिकरण एवं अन्य सक्षम न्यायिक निकायमा दावी उजुरी गरिने तथा ऋणी र धितो जमानत दिने एवं अन्य जमानतकर्ताहरूलाई समेत कर्जा चुक्ता केन्द्रको कालो सूचीमा समावेश गर्ने प्रक्रिया अघि बढाईने व्यहोरा समेत ऋणी, धितो जमानत दिने एवं अन्य जमानतकर्ताहरू लगायत सम्बन्ध सबैलाई यसै सूचनाबाट जानकारी गराइन्छ ।

धितो जमानत गरिदिने जमानतकर्ता एवं अन्य जमानतकर्ताहरूले माथि उल्लेखित समयअघी भित्र आफूले जमानत लेखिदिएको कर्जा एवं सोको ब्याज दैदस्तुर चुक्ता भुक्तान गरी आफ्नो धितो एवं जमानत फुकुवा गरी लिन सक्नु हुने छ, सो को लागि समेत यसै सूचना द्वारा सूचित गराइन्छ, अन्यथा माथि उल्लेख गरिए बमोजिम धितो एवं जमानत लेखिएको सम्पत्ति लिलाम विक्री वा अन्य व्यवस्था गरी बैंकले आफ्नो लेना असुलउपर गर्नुका साथै कर्जा चुक्ता केन्द्रको कालो सूचीमा समावेश गर्ने प्रक्रिया अघि बढाईने व्यहोरा जमानतकर्ताहरूलाई समेत जानकारी गराइन्छ ।

तपसिल	
ऋणी कम्पनीको नाम र ठेगानाको विवरण	
कम्पनी ऐन २०६३ बमोजिम नेपाल सरकार, उद्योग बाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा मिति: २०७७/०८/२९ मा दर्ता नं. २४९८२८/०७७/०७८ अन्तर्गत दर्ता भएको श्री भीगु माटर् प्रा. लि.।	